

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA KRAKOVANY

ŠKOLA PRO ŽIVOT

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Krakovany, okres Kolín

Adresa školy: Krakovany 113, PSČ: 281 27

Jméno ředitele: Mgr. Alice Tesařová

Kontakty: E-mail: zs.krakovany@seznam.cz

Telefon: 321 781 366

Mob.tel.: 731 449 114

IČO: 750 34 174

IZO: 002174260

REDIZO: 600 045 307

Zřizovatel: Obec Krakovany, Krakovany 15, PSČ: 281 27

Kontakty: E-mail: krakovany@volny.cz

Telefon: 321 781 368

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2026

Schváleno: 31.srpna 2026 s platností od 1.září. 2026

Podpis ředitele: Mgr. Alice Tesařová

Razítko školy: Základní škola a Mateřská škola Krakovany

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Tato škola je malotřídní. Škola vzdělává přes 80 žáků. Vyučuje se zde v pěti třídách. Do šestého ročníku děti odcházejí převážně do Základní školy v Týnci nad Labem, do škol v Kolíně nebo na osmiletá Gymnázia v Kutné Hoře, v Kolíně. Součástí školy jsou mateřská škola, školní jídelna a školní družina.

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

V budově je pět tříd. Všechny slouží jako kmenové třídy, které jsou vybaveny digitální technikou a připojením k internetu. V budově je jedna odborná učebna, a to informatická. Žáci mohou využívat žákovskou knihovnu, která je pravidelně doplňována novými knihami.

Dále je ve škole družina, která má pro sebe vyhrazeny dvě světlé prostorné místnosti vhodně vybavené hracími koutky pro hry a odpočinek dětí v odpoledních hodinách. Jako druhé oddělení družiny slouží vždy některá ze tříd.

Také vyučující zde mají své zázemí, a to v podkroví školy, kde jsou dva kabinety pro pomůcky a učebnice, ředitelna, knihovna, kuchyňka a toaleta.

Materiální vybavení je dostatečné a učitelé postupně doplňují a obohacují kabinety vhodnými učebnicemi a učebními pomůckami. Při výuce je využíván výukový SW. Ve všech kmenových třídách jsou interaktivní tabule. Učitelé mají svůj notebook a tiskárnu. Ve škole je kopírka, kterou mohou učitelé používat.

K výuce tělesné výchovy využíváme sportovní halu, která je od školy vzdálena asi 30m a žáci do ní přecházejí za doprovodu svého učitele.

K dalšímu zázemí školy patří i jídelna, kde obědvá převážná většina žáků a pedagogický sbor.

Naše škola má světlé, čisté a estetické prostory. Na vzhledu a výzdobě školy se ve velké míře podílejí žáci a učitelé. Třídy jsou vybaveny hracími koutky, kde si mohou žáci pohrát a odpočinout o přestávkách a učitelé tyto koutky využívají i pro organizaci výuky.

Hygienické zázemí je v souladu s vyhláškou 410/2005 Sb. umyvadla, WC, bezbariérový přístup.

Úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se naše škola bude snažit poskytnout těmto žákům co nejlepší podmínky pro efektivitu jejich vzdělávání a dosahování jejich osobního maxima.

Například jde o prostorové uspořádání třídy a pracovního místa tak, aby respektovalo nároky žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zajistíme speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. V případě potřeby umožníme pedagogům další vzdělávání podle potřeby žáka.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, kvalifikovanost)

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, pět učitelek a dvě vychovatelky školní družiny. Všichni pedagogičtí pracovníci mají požadované vzdělání dle Zákona o pedagogických pracovnících. Jedna paní učitelka studuje. Všichni pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v rámci DVPP a využívají i další vzdělávání různými organizacemi. Dále máme ve škole čtyři asistentky pedagoga, které také splňují požadované vzdělání.

2.4 Charakteristika žáků

Tuto vesnickou školu navštěvují místní žáci z Krakovan a Božce. Dále sem dojíždějí žáci z přilehlých obcí z Uhlířské Lhoty, Lipce, Rasoch, Hlavečnicku a Bělušic. Do vesnice jezdí pravidelné spoje a vyučování je přizpůsobeno příjezdu dětí do školy. Vyučování začíná v 7:30hod., aby žáci stíhali odjezdy autobusů domů.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Naše škola se zapojila do projektu EU Peníze školám. Dále jsme zapojeni do projektů Ovoce do škol, Školní mléko, Recyklo Hraní a Aktivní škola.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Každoročně pořádáme školu v přírodě, na kterou jezdí téměř všichni žáci, a účastníme se plaveckého výcviku. S dětmi jezdíme na dopravní hřiště do Kolína. Mezi dlouhodobé projekty patří i sběr starého papíru. Pravidelně se účastníme Kolínských sportovních her, soutěže Matematický klokan, matematické soutěže Plus, Pythagoriády a přírodovědné soutěže Není zvíře jako zvíře. Děti se také zapojují do výtvarných soutěží, dle aktuální nabídky.

2.6 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi).

Rodiče a zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svých dětí informováni prostřednictvím žákovských knížek, školu mohou navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Dvakrát do roka jsou třídní schůzky, kde jsou zákonní zástupci informováni o prospěchu a chování žáků. Na webových stránkách školy se mohou seznámit se školním řádem.

Úzce spolupracujeme s obcí. Naši žáci se účastní vítání občánků a slavnostního posezení s důchodci, kde předvedou svůj kulturní program. Spolupracujeme s PPP Kolín, ZUŠ Kolín.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vzhledem k tomu, že jsme malá škola s prvním stupněm vzdělávání, chtěli bychom naše žáky připravit především na to, aby své znalosti a dovednosti dokázali dobře využít ve svém dalším vzdělávání a studiu. Jako prioritu si klademe naučit děti číst správně a s porozuměním. Proto budeme do vyučování zavádět efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, učení v tandemu. Budeme vést děti k samostatnosti, týmové práci a k vzájemné pomoci. Posílíme hodiny českého jazyka, budeme vést děti k většímu zájmu o knihy a to tím, že se budeme snažit více vybavit naši dětskou knihovnu a umožníme žákům půjčovat si knihy domů. Při výuce čtení s porozuměním začneme od první třídy, kde budeme děti motivovat k tomu, aby se učily číst nejen pro zábavu a potěšení z příběhu, ale také pro poučení. Porozumění textu úzce souvisí i s výukou matematiky. Budeme se snažit matematiku vyučovat zábavnou formou, pomáhat slabším žákům a také podporovat matematicky nadané žáky, vhodným výběrem učebnic.

Dále budeme vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií formou počítačových kroužků. Budeme podporovat výuku na počítačích. Budeme vést žáky k dodržování stanovených pravidel. Naučíme žáky, že pravidla jsou tu od toho, aby se dodržovala nejen v rámci třídních kolektivů, ale i celé školy.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

1. Umožnit žákům osvojit si strategie, motivovat je pro celoživotní učení a vést je k zodpovědnosti za své vzdělávání

- vybírat si a využívat vhodné způsoby a strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat, třídit informace, na základě jejich pochopení a propojování je využívat při učení a v praktickém životě
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie
- nabídnout dostatek informačních zdrojů
- podporovat využívání cizích jazyků v ostatních předmětech
- vést k iniciativě, tvořivosti, samostatnosti, prezentaci výsledků, odpovědnosti
- učit se práci s chybou
- vést k objektivnímu zhodnocení vlastní práce
- využívat kladného hodnocení

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování ke schopnosti řešit problémy

- minimalizovat frontální vyučování, přecházet k aktivizujícím metodám
- nepředkládat hotové poznatky
- vytvářet problémové úlohy a vést žáky k jejich řešení, podporovat různé způsoby řešení
- podporovat týmovou práci při řešení problémů
- podporovat logické myšlení, tvořivost a samostatnost žáků

3. Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- rozvíjet komunikačních dovedností v mateřském jazyce
- podporovat kritiku a sebekritiku
- prezentovat své názory, myšlenky a postoje
- klást důraz na kulturní úroveň komunikace (mezi žáky různých věkových kategorií, mezi žáky a ostatními lidmi)
- učit se naslouchat jiným lidem
- učit se asertivnímu chování

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- stanovit jasná pravidla pro soužití ve škole (ŠŘ – práva, povinnosti, sankce)
- preferovat kooperativní učení, spolupráci při vyučování, týmovou práci
- rozvíjet schopnost zastávat v týmu různé role
- zhodnotit práci týmu, jednotlivých členů a práci svoji
- nést osobní odpovědnost za výsledky společné práce

5. Připravovat žáky jako osobnosti svobodné a zodpovědné, kteří uplatňují svá práva a kteří plní své povinnosti a jsou zodpovědní za svůj život a životní prostředí

- učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- učit se vhodným způsobem prosazovat své zájmy
- učit se vhodným způsobem argumentovat
- dbát na dodržování pravidel chování ve škole,
- netolerovat nevhodné chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů
- pracovat se školním řádem
- učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě, ke kulturním a etickým hodnotám
- dbát a vést k čistotě prostředí školy, k hygienickým návykům

- napomáhat ke správnému organizování volného času
- zajistit zdravý stravovací a pitný režim
- zajistit pohybové a relaxační aktivity
- dbát na prevenci kouření, drogové závislosti, šikany
- respektovat individuální rozdíly
- integrovat žáky vyžadující speciální péči a poskytnout jim co nejlepší zázemí a pomoc
- netolerovat projevy intolerance, rasismu, xenofobie apod.
- rozvíjet schopnost empatie
- vést žáky k solidaritě
- vnímat, vážit si a ochraňovat kulturní a historické dědictví
- uvažovat v evropských a celosvětových souvislostech
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

6. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vést k dodržování stanovených pravidel, ochraně zdraví, plnění povinností k osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- používat bezpečně různé nástroje, materiály, vybavení
- seznámit žáky s různými profesemi

Klíčové kompetence	Na konci základního vzdělávání žák:	Na konci výstupního ročníku naší školy žák:	Co to znamená na naší škole:
Kompetence k učení	vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	je seznámen s některými efektivními způsoby a metodami učení, umí přiměřeně plánovat učení, projevuje ochotu učit se	Vedeme žáky k samostatnosti. Vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení. Žáci se účastní různých soutěží. Vytváříme situace, při nichž žák zažívá úspěch.
	vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	v jednoduchém textu dokáže vyhledat a třídít informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, v tvůrčích činnostech a praktickém životě	Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací.

	operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	v rámci svých znalostí a dovedností dokáže operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, propojuje do celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí v rámci matematiky, přírodních, společenských a kulturních předmětů	Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly. Propojujeme poznatky z jednotlivých předmětů do jiných. Žáci se učí organizovat různé akce na škole.
	samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	za pomoci a motivace vyučujícího dokáže pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnává a posuzuje	Umožňujeme žákům ve vhodných příležitostech realizovat vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost.
	poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	poznává smysl učení, má pozitivní vztah k učení, dokáže posoudit vlastní pokrok a s pomocí učitele určí překážky či problémy bránící učení, dokáže kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich	Vedeme žáky k sebehodnocení. Umožníme žákům porovnávat výsledky své práce během celého roku.

Kompetence k řešení problémů	vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	uvědomuje si problémové situace ve třídě, za pomoci vyučujícího dokáže problém rozpoznat a přemýšlí o jeho příčinách a řešení	Při výuce motivujeme žáky problémovými situacemi s praktického života. Vedeme děti k rozhovoru o problémech, které nastanou ve třídě.
	vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechává se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů	za podpory učitele a postupně i sám vyhledává informace, které vedou k řešení problémů, vhodnou motivací se nenechá odradit nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problémů	Při výuce využíváme PC - výukové programy, internet. Nabízíme dostatečné množství encyklopedií a jiné literatury.
	samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	za pomoci učitele a starších spolužáků řeší problémy přiměřené věku, užívá logické a matematické postupy	Vedeme žáky ke spolupráci na projektech. Děti se podílí na fázi plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.
	ověřuje prakticky správnost řešení problémů a ověřované postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok	ověřuje prakticky správnost řešení problémů a za pomoci učitele ověřované postupy aplikuje při řešení obdobných situací, sleduje vlastní pokrok	Zapojujeme děti podle jejich schopností do soutěží. Zakládáme portfolia, aby děti mohly porovnávat časově své pokroky.

	kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	svá rozhodnutí je schopen obhájit a uvědomuje zodpovědnost za své činy	Na škole v přírodě vedeme děti k zodpovědnosti a samostatnosti. Využíváme vhodných motivací a příběhů ze života k uvědomování si správnosti chování a jednání.
Kompetence komunikativní	formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	vyjádří vlastními slovy své myšlenky a názory, vyjadřuje se souvisle v písemném i ústním projevu	Vedeme děti ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
	naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje	naslouchá promluvám jiných lidí, především spolužáků, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse a obhájí svůj názor	Formou ranních kruhů a diskusí ve třídě vedeme žáky k naslouchání. Zařazujeme skupinové práce při výuce.
	rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	rozumí různým typům textů a obrazových materiálů přiměřených jeho věku, různým typům gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich a reaguje na ně	Nabízíme dětem dostatečné množství literatury. Navštěvujeme divadelní představení.

	využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	v rámci svých schopností a možností využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Hovoříme s dětmi o událostech ve světě. Umožníme dětem komunikovat prostřednictvím internetu.
	využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů mezi spolužáky	Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami - besídky, soutěže, škola v přírodě.
Kompetence sociální a personální	účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	dokáže pracovat ve skupině a dodržuje základní pravidla práce v týmu	Do vyučování zařazujeme pravidelně práci ve skupině, vedeme děti k tomu, aby si vzájemně pomáhaly a dodržovaly pravidla chování, která si společně vytvoří.
	podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě	ve skupině si dokážou pomoci, neodsuzují slabší žáky, naopak se jim snaží pomoci	Vedeme děti k tomu, aby tolerovaly odlišnosti spolužáků ve třídě a dokázaly ocenit dobré mezilidské vztahy.

	potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá		
	přispívá k diskusi i k debatě v malé skupině i debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	dokáže se zapojit do diskuse ve skupině, respektuje názory druhých a dodržuje základní pravidla diskuse	Vedeme děti k tomu, aby si neskákaly do řeči a dokázaly pozorně naslouchat druhým.
	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	Vedeme děti k sebehodnocení především kladnému, aby dokázaly na své práci najít nejen negativní jevy, ale hlavně ty pozitivní.

Kompetence občanské	respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	Na názorných příkladech a četbou příběhů ze života dětí vedeme děti k tomu, aby si uvědomily jak může být kamarádovi, kterému někdo ubližuje.
	rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc	praktická cvičení, neustále připomínáme dětem krizová telefonní čísla
	respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	ví, že by měl chránit historické dědictví, pozitivně se staví k uměleckým dílům, zapojuje se do kulturního	hovoříme s dětmi, především v hodinách prvouky a vlastivědy o historických památkách, poznáváme hlavně památky v blízkém okolí, vážíme si jich
	chápe základní a ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	chápe základní a ekologické souvislosti respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí,	vedeme děti k ochraně životního prostředí, především vlastním příkladem

Kompetence pracovní	používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla	učíme děti pracovat s různými materiály, nástroji a dodržovat pravidla bezpečnosti při práci
	přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, učí se posuzovat i z hlediska ochrany životního prostředí	učíme děti všimnout si výsledků lidské práce a posuzujeme její výsledky z různých hledisek
	využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání i profesním zaměření	využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	vedeme děti k aktivitě a využívání poznatků z jiných předmětů k vlastní tvořivosti

Kompetence digitální	ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít	Najde a spustí aplikaci, uloží data, otevře soubor.	Vedeme děti k bezpečnému používání digitálního zařízení – uživatelské účty, hesla.
	získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	Dokáže vyčíst informace z daného modelu, vyvodí závěry a hodnotí získané informace. Vytváří myšlenkové mapy, tabulky diagramy.	Vedeme děti k vyplňování dotazníků, využívání symbolů, značek piktogramů pro záznam, sdílení.
	vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků	Zaznamenává do tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	Vedeme žáky v matematice k zaznamenávání výsledků do tabulek, porovnávání hodnot.
	využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	Porovnává postupy a umí o nich diskutovat.	Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci.
	chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání	Pracuje s daty různého typu.	Vedeme žáky k používání digitálních technologií a uvědomění si jejich prospěšnosti, ale také nebezpečí.

	předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Vedeme žáky k rozumnému využívání informačních technologií.
--	---	--	---

3.3 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření¹). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů²). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ³). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Je potřebné zabezpečit (případně umožnit)

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme zejména v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- individuální přístup k dětem

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.

IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Naše škola je využívá jako integrační součást / INT / vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu / mohou se realizovat i formou projektu /.

Od školního roku 2026/2027 zaveden předmět Třídnická hodina z disponibilní časové dotace pro 1., 2. a 3. ročník, který bude mít časovou dotaci 1 hodinu týdně a bude na vysvědčení hodnocen známkou. Bude pokrývat hlavně průřezové téma osobnostní a sociální výchovy dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zároveň budou i oblasti z tohoto průřezového tématu začleněny i do jednotlivých předmětů jako dosud.

Ve 4. a 5. ročníku budou třídnické hodiny zařazovány nepravidelně podle potřeby třídního učitele, rodiče budou vždy s dostatečným předstihem předem písemně informováni o jejich termínu.

Vymezení Průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova / **OSV** /
- Výchova demokratického občana / **VDO** /
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /**VMEGS** /
- Multikulturní výchova / **MKV** /
- Enviromentální výchova / **EV** /
- Mediální výchova / **MV** /

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

A) OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Rozvoj schopnosti poznávání	• zdokonaluje své smyslové vnímání (vnějšími smysly i vnitřněhmatovým vnímáním) • poznává vlastní empatické schopnosti • rozpoznává a ovlivňuje svůj stav soustředění/nesoustředění • používá pro sebe osobně výhodné strategie zapamatování • popíše a používá myšlenkové postupy řešení problémů • používá pro sebe osobně výhodné strategie poznávání/učení, k tomu využívá znalost osobních psychických předpokladů k učení	VŠECHNY PŘEDMĚTY - průběžně	1. – 5.
Sebepoznání a sebepojetí	• poznává a charakterizuje své osobní vlastnosti, např. rysy své osobnosti • využívá prakticky různé zdroje informací o sobě, např. vlastní úvahy, zpětné vazby od druhých • identifikuje způsoby vlastního poznávání – učení, prožívání a chování • vyjádří, jak sám sebe vnímá • ovlivňuje pozitivně své sebepojetí respektive své „já“ • vyhledává pomoc při osobních krizích	PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA, ČESKÝ JAZYK	1. – 5.

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Seberegulace a sebeorganizace	• vyhodnocuje, kdy je třeba tyto tendence překonat vůlí/sebeovládáním • používá strategie regulace vlastního myšlení, prožívání a jednání ve prospěch svůj i druhých lidí • analyzuje svůj způsob organizace času • při plánování rozlišuje nutné a možné • plánuje studium a učení • charakterizuje své životní cíle	PRVOUKA VŠECHNY PŘEDMĚTY	1. – 3. 4. – 5.
Psychohygiena	• předchází vlastním stresům, frustracím, psychickým zátěžím apod. • usiluje o pozitivní vyladění mysli • rozpoznává vlastní stres • popíše postupy zvládání stresů, zátěží apod. • uplatňuje pro sebe vhodné strategie zvládání zátěží • popíše, kam se obrátit pro pomoc v případě, že na potíže jedinec sám nestačí	PRVOUKA, VLASTIVĚDA	1. – 5.
Kreativita	• poznává svůj typ kreativity • na příkladu vysvětlí, co je sociální tvořivost • rozpoznává a podporuje sociálně kreativní nápady druhých • nahlíží skutečnost z různých úhlů pohledu • využívá svých kreativních schopností k obohacení mezilidských vztahů, v nichž žije • využívá svých sociálně kreativních schopností k citlivému utváření vlastního image	VŠECHNY PŘEDMĚTY	1. – 5.

B) SOCIÁLNÍ ROZVOJ

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Poznávání lidí	• poznává své spolužáky ve třídě • poznává a reflektuje svůj způsob vnímání druhých lidí • vysvětlí podstatu různých chyb při pozorování a poznávání lidí • všimá si různosti mezi sebou a druhými a také vzájemných shod • vysvětlí výhody odlišností a jedná tak, aby byly odlišnosti ve skupině pozitivně využity • vysvětlí různou důležitost různých informací o lidech pro různé druhy interakčních situací (prosby, pomoc)	PRVOUKA VLASTIVĚDA	1. – 3. 4. – 5.
Mezilidské vztahy	• pečuje o své vztahy s druhými lidmi • vysvětlí a využívá chování podporující dobré vztahy • reflektuje vlastní empatičnost, pokouší se podívat na svět též očima druhého • respektuje jiné lidi jako svébytné osobnosti • respektuje svým chováním práva druhých lidí, postaví se za vlastní práva • uvažuje o vztazích ve vlastní třídě, napomáhá jejich zlepšení nebo udržení jejich kvalit	PRVOUKA VLASTIVĚDA	1. – 3. 4. – 5.
Komunikace	• charakterizuje základní kódy – typy komunikace (řeč těla, řeč slov apod.) • zdokonaluje průběžně různé způsoby svého komunikačního chování • odečítá informace z řeči těla, zvuků i slov • vysílá informace souladu se záměrem svého sdělení • sdělně vypráví, referuje, prezentuje • v dialogu s druhými dodržuje pravidla efektivní vzájemné komunikace	PRVOUKA VLASTIVĚDA ČESKÝ JAZYK	1. – 3. 4. – 5.

	• používá efektivní komunikační způsoby a strategie		
--	---	--	--

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Kooperace a kompetice	- vysvětlí podstatu a smysl spolupráce, soutěže a individuální práce - poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti seberegulace a dovednosti kritického myšlení - usiluje o to, aby získal pozitivní postoj ke spolupráci - poznává, rozvíjí a využívá své dovednosti komunikace v týmu, řešení konfliktů a dovednosti organizace práce týmu - poznává, rozvíjí a využívá své osobní možnosti a sociální dovednosti uplatnitelné v situacích soutěže - respektuje etická pravidla spolupráce i soutěžení a uplatňuje je ve svém jednání	TĚLESNÁ VÝCHOVA PRACOVNÍ ČINNOSTI	1. – 5.

C) MORÁLNÍ ROZVOJ

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Řešení problému a rozhodovací dovednosti	- vysvětlí, co považuje za životní (osobní, vztahové) problémy - vysvětlí obvyklé příčiny vzniku osobních nebo vztahových problémů - reflektuje, analyzuje a případně charakterizuje své problémy v těchto oblastech - aplikuje efektivní strategie řešení problémů ve svém životě - podílí se na řešení problémů ve třídě - reflektuje své jednání, myšlení a prožívání v situacích řešení	PRVOUKA VLASTIVĚDA	1., 2., 3. 4. a 5.

	učebních problémů		
Hodnoty, postoje, praktická etika	• popíše svůj žebříček hodnot • identifikuje postoje a hodnoty jiných lidí prostřednictvím jejich promluv a chování • rozpozná mravní rozměr běžných situací • charakterizuje prvky morálního jednání a mravní vlastnosti • jedná v souladu s etickými pravidly, dodržuje zákony • pomáhá druhým, podporuje je • v životních situacích se rozhoduje se zřetelem k mravnímu rozměru	PRVOUKA VLASTIVĚDA	4. a 5.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Občanská společnost a škola	• pojmenuje svá pozitivní očekávání i obavy z dění v rámci školního života • na platném řádu školy rozpozná konkrétní pravidla a chápe jejich smysl • aktivně se podílí na návrhu pravidel pro život třídy a práci ve skupině • navrhne způsoby, jimiž se žactvo může aktivně zapojit do života školy (např. vyjádří své nápady a podněty pro vylepšení prostředí třídy či školy a zhodnotí vlastní podíl na životě třídy a školy) • posoudí, zda je chování ve třídě / vrstevnické skupině v souladu či v nesouladu s platnými/ dohodnutými pravidly	PRVOUKA PRACOVNÍ ČINNOSTI VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1. – 3. 1. – 5.
Občan, občanská společnost a stát	• vyjádří vlastními slovy, jak chápe pojem občan • vyhledá aktuální informace o životě ve „své“ obci a jednoduchým	ČESKÝ JAZYK VLASTIVĚDA	4. – 5.

	způsobem posoudí jejich význam pro život občanů • z konkrétních příkladů odvodí, čím se zabývají orgány státní správy a samosprávy • rozpozná příklady porušování lidských práv a svobod (včetně dětských práv) a vyhledá způsob pomoci • uvede příklady spolupráce, solidarity, tolerance a příklady nedorozumění související se soužitím občanů • zformuluje reálné návrhy a zrealizuje konkrétní činnosti ve prospěch obce či spoluobčanů • popíše symboly obce, ve které žije • uvede příklady občanských sdružení a organizací, kde se sám může zapojit do činnosti		
--	--	--	--

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Formy participace občanů ve společenském životě	• respektuje dětská a žákovská práva a povinnosti i u ostatních dětí a spolužáků • analyzuje chování své školní třídy a vrstevnické skupiny při dosahování společného cíle • kriticky posoudí konkrétní příklady ze svého okolí (médií), kdy se lidé spojili k prosazování společného zájmu, napravě nevyhovujících podmínek apod. • prokazuje aktivní a iniciativní přístup při spolupráci s ostatními a při pomoci druhým • sdělí, na koho a jakým způsobem se obrátit v krizových situacích v případech zjevného bezpráví a nespravedlnosti • seznámí se s konkrétními způsoby vyjádření podnětů, kritiky, nesouhlasu, protestu jako demokratického prostředku prosazování zájmů (určité) skupiny • zdůvodní povinnost respektovat příslušné autority v jejich kompetenci rozhodování (rodiče, škola – školní řád,	ČESKÝ JAZYK PRVOUKA VLASTIVĚDA	1. – 5. 1. – 3. 4. – 5.

	stát – dopravní předpisy apod.) • uvede příklady zájmů osobních a skupinových, soukromých a veřejných, parciálních a celospolečenských		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	• zaujímá otevřený a společensky přijatelný postoj ke konfliktům, nevyhýbá se jejich řešení a aktivně k tomuto postoji přispívá • odliší a objasní situace, ve kterých se může rozhodovat svobodně, a příklady situací, ve kterých se musí podřít celku • diskutuje o konkrétních příkladech nespravedlnosti, nesvobody, nepochopení a vyjádří svůj názor, jak jim lze předcházet a napravovat je • obhájí svůj pozitivní postoj k solidaritě a pomoci, který vyjádří vlastní činností • za pomoci učitele připraví aktivitu / projekt / skupinovou práci zaměřenou na konkrétní způsoby demokratického rozhodování a řešení veřejných problémů v praxi • na základě příkladu ze života společnosti vysvětlí, že zdrojem veškeré státní moci je lid	VLASTIVĚDA	4. – 5.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Evropa a svět nás zajímá (Svět nás zajímá)	• vyhledává informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije, porovnává je a dává do souvislostí s tím, co se dozvídá od ostatních a z dalších zdrojů o světě a aktuálním dění • na základě osobního příběhu někoho z rodiny nebo blízkého okolí uvede, jak mohou významné události ovlivňovat životy lidí • porovná způsob života lidí nyní a v minulosti a v různých kulturách • zařadí naše dějiny a kulturu do evropských souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projevíly konkrétně na našem území • porovná, jak vypadalo v jednotlivých historických epochách a dnes místo, kde žije, a zjištěné změny dá do souvislostí se změnami v životě místních obyvatel a společnosti • hodnotí vliv současného dění ve světě na svou osobu, na místo, kde žije a na dění v ČR	VLASTIVĚDA	4. – 5.
Objevujeme Evropu a svět (Objevujeme svět)	• na konkrétním výrobku (např. čokoláda, oblečení, mobilní telefon), který běžně používá, uvede příklady propojenosti dnešního světa a vysvětlí, co je umožňuje • reflektuje své vlastní zkušenosti z cestování a setkávání se s lidmi z odlišného sociokulturního prostředí • ze svých vlastních zkušeností a z poznatků o světě odvodí příklady nerovnosti ve světě • na základě příběhů konkrétních lidí uvede nejčastější příčiny chudoby a problémy s ní spojené (nízká úroveň vzdělání, zdravotní problémy, špatný stav životního prostředí, migrace aj.)	ČESKÝ JAZYK VLASTIVĚDA	3. – 5. 4. – 5.

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Jsme Evropané (Žijeme ve společném světě)	• aktivně se účastní školních a jiných akcí, které mají za cíl přispět k řešení místních problémů s globálním přesahem (tzn., že k nim dochází i jinde ve světě) • objevuje a respektuje jinakost a kulturní rozmanitost ve svém nejbližším okolí i ve světě • rozpozná stereotypy a předsudky ve svém okolí a usiluje o jejich odbourání • podporuje a vytváří harmonické mezilidské vztahy • vyjadřuje solidaritu s lidmi žijícími v obtížných podmínkách a je ochoten přispět ke zlepšení situace	ČESKÝ JAZYK VLASTIVĚDA	4. – 5.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Kulturní difference (Společenská diverzita)	• vypráví o zvycích a tradicích udržovaných v jeho rodině a porovná je se zkušenostmi ostatních • vnímá existenci jinakosti a vlastními slovy sdělí svou zkušenost (zážitky z pobytu doma i v zahraničí; postřehy z médií) • objasní potřebu spolupráce s vrstevníky, a to bez ohledu na jejich odlišnost (genderovou, věkovou, sociokulturní, etnickou, náboženskou a jinou) • uvede příklad konkrétní situace, kdy je skupině lidí přisuzována určitá vlastnost na základě ojedinělé osobní zkušenosti (např. z hlediska genderu, z hlediska sociální exkluze, z hlediska etnického, náboženského aj.) • vyjádří své pocity v situaci, kdy je okolím (kamarády, spolužáky) vnímán jinak, než jak se vnímá sám; zformuluje možné (pravděpodobné) důvody, proč tomu tak je	PRVOUKA VLASTIVĚDA	1. – 5.
Lidské vztahy	• uvědomuje si význam mezigeneračních vztahů, tolerance, empatie a citlivosti vůči jakýmkoli projevům nesnášenlivosti • osvojuje si zásady slušného jednání a chování mezi lidmi, uvědomuje si jejich význam pro harmonický rozvoj osobnosti vzhledem k třídnímu kolektivu a mimoškolnímu setkávání s jinými lidmi, zejména z jeho nejbližšího okolí • popíše a vystihne způsob života v rodinách svých kamarádů, spolužáků či v rámci sousedských vztahů (oslavy svátků, narozenin, rodinné vazby apod.) • uvědomuje si význam pozitivních mezilidských vztahů (uvede konkrétní příklady ze svého okolí); podle svých schopností přispívá k jejich zlepšování • rozlišuje projevy netolerantního chování k jakémukoli druhu odlišnosti ve společnosti a uvede konkrétní příklady	PRVOUKA VLASTIVĚDA	1. – 5.

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Multikulturalita (Interkulturalita)	• zná kořeny a historii vlastní rodiny, popíše prostředí, ve kterém žije, v případě přemístění i změny, které s tím souvisí, včetně toho, co si z původního prostředí jeho rodina uchovala (např. zvyky, tradiční jídla apod.) a s čím novým se musela vypořádat • na konkrétním příběhu, s nímž se setkal (literatura, film, orální historie), popíše rozličné způsoby života, myšlení a vnímání světa • vysvětlí význam symbolů a rituálů pro jedince (např. políbení před spaním, mávání na rozloučenou, podání ruky) a skupinu (např. pokřik sportovního oddílu, jehož je žák členem) • používá rozličné komunikační dovednosti nejen pro vyjadřování svých myšlenek a pocitů, ale i pro výměnu a získávání informací; nepoužívá výrazy, které zesměšňují či urážejí druhé • v komunikaci s ostatními naslouchá, respektuje jejich pocity a názory, váží si jejich zkušeností a osobních prožitků	PRVOUKA VLASTIVĚDA ČESKÝ JAZYK	1. – 3. 4. – 5. 1. – 5.
Principy sociálního smíru a solidarity (Principy sociální soudržnosti)	• objasní a na příkladech literárních textů (pohádky, báje, pověsti) uvede, proč je solidarita a soudržnost společnosti významná • sdělí vlastními slovy svou osobní zkušenost v situaci, kdy se cítil být součástí určitého společenství, kdy mohl někomu druhému pomoci; popíše své pocity • na konkrétním příkladu různosti, která ohrožuje soudržnost společenství, představí možnost, jak ji minimalizovat • na příkladu ze svého okolí popíše rozličné projevy různosti, jež jsou příčinou nevhodného dělení (např. „majetní/nemajetní“, „šikovní/nešikovní“), a zaujímá k tomu postoj • na konkrétním nebo i smyšleném příkladu jedince či skupiny lidí dokáže popsat, jaká jejich lidská práva jsou porušena, a jak to ohrožuje soudržnost společnosti	ČESKÝ JAZYK	1. – 5.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
<u>Klíčové téma :Senzitivita</u> Vztah člověka k prostředí	• libovolnou formou vyjádří, čím je pro něj příroda • vyjádří své pocity při fyzickém kontaktu s přírodou • různými způsoby (slovy, výtvarně i jinak) reflektuje svůj prožitek smyslového (zrakového, sluchového, hmatového, čichového i chuťového) kontaktu s přírodou • popíše pozorované změny v přírodě v čase (den, noc, roční období) • vypráví (napíše) příběh vybraného organismu a porovná jej s životem člověka; vyjádří své stanovisko k smrti či omezení životních potřeb organismu působením člověka • přizpůsobí své chování k živým organismům na základě vyhodnocení jejich základních potřeb • pod dohledem dospělé osoby se pravidelně a dlouhodobě stará o květinu nebo vhodně vybraná zvířata • vyhledá a zvolenou formou interpretuje příběhy a legendy o přírodě a krajině ze svého regionu	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	1. – 3. 4. – 5.
<u>Klíčové téma: Problémy a konflikty</u> Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	• nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb (např. když se květina nezalévá, uschne) • spolupracuje se spolužáky na řešení problémů, které vyvstanou při běžném provozu školy (např. domluva o organizaci třídění odpadu); učí se porozumět odlišným názorům na řešení problému • identifikuje aktuální environmentální problém v okolí, popíše, jak osobně se jej může dotýkat, a vyhodnotí, zda se na něm osobně podílí • propojí daný problém do základních souvislostí se svými znalostmi, vyhledává další informace vztahující se k problému, problém analyzuje (informace třídí, uvádí je do souvislostí,	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	1. – 3. 4. – 5.

	formuluje závěry apod.)		
TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
<u>Klíčové téma: Zákonitosti</u> Ekosystémy, Základní podmínky života	• uvede jednoduché příklady potravních vazeb mezi organismy; u vybraných organismů určí (na základě informací o jejich životě) jejich roli v potravním řetězci • uvede jednoduché příklady závislosti organismu na prostředí • rozliší různé druhy sociálních vztahů mezi několika jedinci u vybraného druhu (rodičovská péče nebo konkurence – např. souboj jelenů o laně) • na konkrétních příkladech vysvětlí princip koloběhu základních látek (např. uhlíku a vody) v životním prostředí • rozliší základní biotopy a typy využití krajiny (zahrada, pole, louka, les, rybník, hory, jeskyně, lidské sídlo) a přiřadí k nim organismy, které se v nich vyskytují • nalezne vztah mezi stavem ekosystému a lidskou činností na příkladu konkrétních míst ve svém okolí (např. louka – kosení, pole – orba a pěstební činnost) • na příkladech různých organismů vysvětlí princip proměn v závislosti na prostředí a čase (stárnutí, růst, metamorfóza rozklad) • popíše vybrané výrobní procesy (pečení chleba a pečiva, výroba textilu, nábytku, skla, plastů); vyhledá ve svém okolí přírodní zdroje, ze kterých se tyto produkty vyrábějí	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	1. – 3. 4. – 5.
<u>Klíčové téma: Výzkumné dovednosti a znalosti</u> Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	• formuluje jednoduché otázky a na základě vlastního pozorování a zkoumání na ně získává odpovědi (např. Jak se pohybuje rak?) • osvojuje si základní badatelské dovednosti (pozorování, experimentování, zásady správného zaznamenávání – zápisy, tabulky, grafy, obrazová dokumentace) • pozoruje a zkoumá přírodní děje pomocí jednoduchých pomůcek a nástrojů (pracuje s lupou, dalekohledem, teploměrem apod.) • vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v odborné literatuře a dalších zdrojích (atlasy, encyklopedie, klíče, internet)	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	1. – 3. 4. – 5.

	• porovnává záznam nebo zkušenost z vlastního pozorování přírody s informacemi uvedenými v přírodovědné literatuře (klíče, atlasy)		
--	--	--	--

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
<u>Klíčové téma: Akční strategie</u> Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	• vybere z běžných každodenních činností ty, při kterých může svým chováním snížit jejich dopad na životní prostředí; navrhne konkrétní opatření, které by k tomuto snížení vedlo (např. šetření vodou při denní hygieně) • ukáže svému vrstevníkovi postup, jak provést jednoduché opatření z oblasti ekomanagementu, které sám považuje za důležité (např. upozorní, že „plast patří sem“); vysvětlí důvody, proč opatření provádí • uvede výhody a nevýhody různých opatření z oblasti ekomanagementu, která snižují dopady vlastního jednání na životní prostředí; (např. třídění odpadu, šetření vodou a energií)	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	1. – 3. 4. – 5.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – ŽÁK:	ZAČLENĚNÍ	ROČNÍK
Mediální propedeutika	• odpovídá na otázky zaměřené na obsah čteného, slyšeného nebo sledovaného jednoduchého zpravodajského či reklamního sdělení • charakterizuje postavy a hodnotí jejich jednání ve vztahu k události (zamýšlí se nad jejich vlastnostmi apod.) • dotváří krátkou zprávu do logického celku (vyprávěním, dramatizací, ilustrací apod.) • při četbě, poslechu, sledování pohádek, seriálů, filmů rozlišuje prostředí reálné a fantastické	ČESKÝ JAZYK PRVOUKA	1. – 3.

	(od vyjádření dojmu a pocitu k formulaci soudu a názoru) • postupně rozlišuje místo a čas děje, jednoduché příběhy vypráví v časové a příčinné souvislosti • na základě své intuice hodnotí přání, které slibuje splnit reklama, a porovnává je s realitou svých potřeb, zájmů a přání • sdělí, která média a jakým způsobem provázejí jeho den („moje každodenní mediální biografie“, média jako součást rodinného prostředí) • na konkrétním příběhu začíná rozpoznávat rizika, která pro něj i pro ostatní představuje zveřejňování soukromí na internetu, a na příkladu uvede zásady bezpečného užívání síťových médií		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	• rozlišuje a porovnává podle charakteristických rysů a způsobů užití masová a síťová média (tisková média, rozhlas, televize, internetové stránky aj.) • na konkrétních příkladech rozlišuje základní funkce mediálních sdělení: informovat, vzdělávat, získávat, bavit • rozlišuje informativní a umělecké obsahy (především zpravodajství, vzdělávací a osvětové pořady a texty a fikce pohádkové a dobrodružné povahy) od reklamy • rozezná a využívá základní prostředky zpravodajství; napíše krátkou zprávu – odpoví na otázky „kdo?, co?, kdy?, kde?“ • rozezná získávací cíle reklamy a rozlišuje výrazové prostředky, které reklama využívá pro oslovení různých cílových skupin	ČESKÝ JAZYK VLASTIVĚDA PŘÍRODOVĚDA	4. – 5.

	• na příkladu (členů rodiny aj.) demonstruje rozdíly ve způsobech konzumace médií a v přístupech k mediálním sdělením • na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi reálným a virtuálním světem (přímá komunikace vs.virtuální komunikace, např. spolužáci vs. virtuální přátelé) • uvede rizika spojená s uveřejňováním informací a fotografií o sobě a svých blízkých na různých komunikačních sítích, chápe význam ochrany osobních údajů a chová se podle toho		
--	---	--	--

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (33)	Český jazyk	7	7	7	6	6	38	5
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	1 ^D	1 ^D	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4	25	5
Informatika (2)	Informatika	Informatika	1 ^D	1 ^D	1 ^D	1 ^D	1 ^D		
Člověk a jeho svět (11)	Člověk a jeho svět	Prvouka	0	0	0	1	1	2	0
		Přírodověda				1	1		
		Vlastivěda				1	2		
						1 ^D			1
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova	Třídnická hodina	1 ^D	1 ^D	1 ^D			3	3
			21	22	25	25	25	118	16

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

- Průřezová témata se budou realizovat v rámci projektů
- **V 1., 2. a 3. ročníku bude průřezové téma Osobnostní a sociální výchova zařazeno jako samostatný povinný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně nazvaný Třídnická hodina.**
- Vyučovací tematický okruh Umění a kultura v 1. – 5. ročníku zahrnuje vzdělávací obsah předmětů výtvarná výchova a hudební výchova
- Vyučovací tematický okruh Člověk a jeho svět zahrnuje vzdělávací obsah předmětů prvouka, vlastivěda a přírodověda
- Vyučovací tematický okruh Člověk a svět práce zahrnuje vzdělávací obsah předmětu pracovní činnosti
- Vyučovací tematický okruh Člověk a svět zdraví zahrnuje vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova
- Disponibilní časová dotace je využita k posílení českého jazyka a matematiky ve všech ročnících, anglického jazyka v 1. a 2. ročníku, vlastivědy ve 4. ročníku, **v 1., 2. a 3. ročníku bude disponibilní hodina využita k zavedení nového předmětu Třídnická hodina.**

5.1 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk** vychází ze vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura**.

Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří specifických složek**: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V **komunikační a slohové výchově** se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V **literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Časová dotace je v tomto předmětu posílena o 5 vyučovacích hodin, které jsou rozděleny do jednotlivých ročníků.

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- podporujeme různé formy komunikace
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ

A PERSONÁLNÍ

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu
- při výuce používáme výukové programy a vedeme žáky k tomu, aby je využívali i doma

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 1. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Žák: ☐ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	- plynule čte jednoduchý text s porozuměním - orientuje se v textu Slabikáře, čítanky a jiného textu pro děti	- výcvik čtení - přípravná cvičení sluchová a zrková - správné čtení slabik a snadných slov, krátkých vět	M, PRV
☐ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	- plní úkoly podle pokynů učitele - umí samostatně vypracovat jednoduchý pracovní list podle písemného zadání	- praktické naslouchání - reagovat otázkami - čtení s porozuměním	M, PRV MV
☐ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	- plní úkoly podle pokynů učitele - umí samostatně vypracovat jednoduchý pracovní list podle písemného zadání	- zdvořilé naslouchání dospělému - vzájemné naslouchání si v kruhu dětí	M, PRV OSV, VDO

☐ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ☐ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- mluví přiměřeně rychle - mluví přiměřeně hlasitě - umí vyprávět krátký příběh	- dechová a hlasová cvičení - rytmičná cvičení - vyprávění v ranních kruzích - vyprávění pohádek a povídek	HV OSV PRV VDO
☐ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- umí správně formulovat přání, prosbu, pozdrav, oslovení - vyřídí jednoduchý vzkaz	- komunikační hry - četba příběhů - sdělování krátkých zpráv - blahopřání spolužákům	PRV OSV, VDO

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- správně u psaní sedí - umí si správně naklonit sešit - správně drží psací náčiní - hygiena zraku	- činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní - kresebné cviky velkých tvarů	TV, VV, PČ
☐ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a slova - rozlišuje písmo tiskací a psací - používá správně interpunkci - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a slova - rozlišuje písmo tiskací a psací - používá správně interpunkci - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova	VV
☐ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- umí seřadit jednoduché obrázky podle dějové posloupnosti - najde chybu	- vyprávění podle obrázků	PRV GV, EV
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
☐ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozliší větu, slovo, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní	- sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slova - sluchové rozlišování hlásek ve slově	HV

		- vysekávání počtu slabik ve slově - počet písmen ve slově - počítání slov ve větě	
☐ <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	- přiřadí ke slovu slovo opačného významu - pojmenuje správně předměty a skupiny nadřazeným výrazem - k nadřazeným výrazům přiřadí výrazy podřazené	- jazykové hry - nadřazené a podřazené výrazy - slova protikladná	HV, PRV
☐ <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	- seskupí názvy věcí podle společné vlastnosti předem určené	- jazykové hry	PRV
☐ <i>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	- dokáže pojmenovat různé předměty - přiřadí k předmětům jejich vlastnosti - dokáže označit činnosti, které lidé a zvířata dělají	- čtení slov označující činnosti a předměty a všímát si společných znaků - označování a pojmenovávání předmětů a činností na obrázcích	PRV, M
☐ <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	- spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti - srozumitelně mluví - odpovídá celými větami	- vyprávění podle obrázků - vyprávění vlastních zážitků - popisování předmětů	PRV VDO
☐ <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	- odpovídá celými větami - dokáže při vyprávění používat jednoduchá souvětí	- vyprávění pohádek - vyprávění podle obrázků	PRV, M

☐ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- dokáže při čtení reagovat na otazník, tečku a vykřičník za větou	- dramatizace textů ve Slabikáři a Čítance - čtení ve dvojicích	HV, M
☐ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- umí správně přechýst slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - správně čte a píše slova s dy, ty, ny a di, ti, ni	- čtení textů - čtení sloupečků problémových slov - dyslektická cvičení	PRV, M
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
☐ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- zrecituje z paměti říkadlo a báseň	- rozpočítávala, hádanky, říkadla, přísloví - básně pro děti a o dětech - přednes říkadel a krátkých básní	HV OSV
☐ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- umí říci, jestli byl text veselý nebo smutný - správně odpovídá na kontrolní otázky	- poslech literárních textů pro děti a mládež	HV, PRV OSV
☐ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- pozná v textu, co jsou verše a co próza	- poznáváme postavy pohádky a seznamujeme se s postavami povídky ze života dětí - učí se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti: říkadla, rozpočítadla, hádanka,	HV, PRV

		pohádka, báseň, loutkové divadlo	
☐ <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	- za pomoci učitele zdramatizuje jednoduchou pohádku	- hodnotíme vlastnosti postav - spisovatel, kniha, časopis, ilustrace	VV OSV, EV

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
Žák: ☐ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	- plynule čte jednoduchý text s porozuměním - orientuje se v textu čítanky a jiného textu pro děti	- výcvik čtení - přípravná cvičení sluchová a zrková - plynulé čtení jednoduchých textů	PRV, M
☐ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	- plní úkoly podle pokynů učitele - umí samostatně vypracovat jednoduchý pracovní list podle písemného zadání	- praktické naslouchání - reagovat otázkami - čtení s porozuměním	PRV, M
☐ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	- dokáže pozorně naslouchat dospělému - dokáže opakovat, co říkal jeho spolužák	- zdvořilé naslouchání dospělému - vzájemné naslouchání si v kruhu dětí	PRV, HV OSV, MV
☐ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	- umí recitovat kratší básnický text - zná některá rozpočítadla, říkanky	- logopedická cvičení - jednoduché jazykolamy	HV OSV

☐ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- mluví přiměřeně rychle - mluví přiměřeně hlasitě	- dechová a hlasová cvičení - rytmická cvičení	HV OSV
☐ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- umí správně formulovat přání, - prosbu, pozdrav, oslovení - vyřídí jednoduchý vzkaz	- komunikační hry - četba příběhů - sdělování krátkých zpráv - blahopřání spolužákům	PRV OSV
☐ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- umí vyprávět krátký příběh	- vyprávění v ranních kruzích - vyprávění pohádek a povídek - dramatizace	PRV OSV, GV
☐ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- správně u psaní sedí - umí si správně naklonit sešit - správně drží psací náčiní - hygiena zraku	- činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní - kresebné cviky velkých tvarů	VV, PČ
☐ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře - píše a spojuje písmena, slabiky a slova - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova	- psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) - orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury - kvalitativní znaky písma - poznávání písmen a osvojování písmen, slabik a slov - vytváření základů rukopisu, čitelnost, úhlednost, úprava	VV, PČ

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
□ <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	- převádí slova a věty z podoby mluvené do polohy psané - opisuje a přepisuje jednoduché texty	- psaní krátkých slov a jednoduchých vět - opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát - psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty - umisťování diakritických znamének	PRV, M
□ <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	- umí seřadit jednoduché obrázky podle dějové posloupnosti - najde chybu	- vyprávění podle obrázků	PRV
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
□ <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	- rozliší větu, slovo, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní - dělí slova na konci řádku podle stavby slova - rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova	- sluchové rozlišování hlásek na začátku a konci slova - sluchové rozlišování hlásek ve slově - vysekávání počtu slabik ve slově - počet písmen ve slově - počítání slov ve větě - abeceda	HV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- přiřadí ke slovu slovo opačného významu - pojmenuje správně předměty a skupiny nadřazeným výrazem - k nadřazeným výrazům přiřadí výrazy podřazené	- jazykové hry - nadřazené a podřazené výrazy - slova protikladná	PRV
☐ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- seskupí názvy věcí podle společné vlastnosti předem určené	- jazykové hry	PRV, M
☐ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu - rozlišuje obecná a vlastní jména	- slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat	PRV
☐ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti - srozumitelně mluví - odpovídá celými větami	- vyprávění podle obrázků - vyprávění vlastních zážitků - popisování předmětů	PRV MKV
☐ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- jednoduchý popis - vyprávění	- děj – základ vyprávění	PRV, M
☐ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložku v textu	- slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky - vlastní jména osob a zvířat	HV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	- spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti - srozumitelně mluví - odpovídá celými větami	- vyprávění podle obrázků - vyprávění vlastních zážitků - popisování předmětů	PRV
☐ <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	- řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl	- pořádek slov ve větě	PRV
☐ <i>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	- rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - řadí věty podle děje	- druhy vět - dramatizace textů	HV MKV
☐ <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	- umí správně přečíst slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - správně čte a píše slova s dy, ty, ny a di, ti, ni - zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov	- čtení textů - čtení sloupečků problémových slov - dyslektická cvičení - znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slova	HV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
☐ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- plynule přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk	- plynulé čtení jednoduchých textů - slovní přízvuk	M, PRV
☑ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- čte s porozuměním nahlas i potichu - soustředěně naslouchá čtenému textu	- čtení hlasité i tiché - soustředěný poslech čtených textů	M, PRV
☑ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	- text a ilustrace - báseň, verš, rým	VV
☑ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- recituje básně - vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy	- vyprávění, dramatizace pohádek a povídek	M, PRV OSV

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
☐ <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	- čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti	- plynulé čtení, členění textu	PRV, M
☐ <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	- používá četbu jako zdroj informací	- četba jako zdroj poznatků	PRV MV
☐ <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	-požádá o informaci, podá stručné informace, uvítá návštěvu, rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice	- společenský styk a jeho formy	PRV OSV
☐ <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	- recitace básní	- jazykolamy, říkadla	HV OSV
☐ <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	- vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy	- práce s literárním textem	PRV, M OSV
☐ <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	- popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti	- souvislé jazykové projevy - stylizace a kompozice	PRV OSV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- pojmenovává předměty a děje - vypravuje podle obrázků - dodržuje slovosled ve větách - tvoří otázky	- členění jazykového projevu - popis - osnova - otázky a odpovědi	PRV
☐ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- správně sedí při psaní - správné držení pera	- kontrola vlastního sezení při psaní - čistota při psaní	VV
☐ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	-píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu	- tvary písmen - úprava zápisu	VV
☐ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- sestaví nadpis a člení projev - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, SMS	- dopis, adresa - SMS	PRV
☐ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	-vypravuje podle obrázků	-vypravování	PRV
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
☐ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- správně odlišuje dlouhé a krátké samohlásky v psaném projevu - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik	- opis, přepis, diktát	HV

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná	- nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná	PRV
☐ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídí slova podle zobecněného významu	- třídění slov	PRV
☐ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- určí ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky	- slovní druhy ohebné a neohebné	
☐ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím	- podstatná jména	
☐ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- rozliší věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - určí počet vět v souvětí - vyhledává ve větě základní skladební dvojice	- věta jednoduchá a souvětí - věta jednoduchá a její stavba - základní skladební dvojice	
☐ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- vyslovuje slova se správným přízvukem	- druhy vět	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	- vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost praktických cvičení - při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu	- vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z - vlastní jména měst, vesnic, hor a řek	PRV
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
☐ <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	- čte plynule věty a souvětí, člení text	- plynulé čtení, členění textu	PRV
☐ <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	- čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - používá četbu jako zdroj informací	- rychlé čtení, tiché a hlasité - četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti	PRV MKV
☐ <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	- vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému	- práce s literárním textem	PRV, HV MKV, MV

□ <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	- orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize	- besedy o knihách - základy literatury - využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací	VV MKV
---	---	---	-------------------

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
☐ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte správně, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu - čte potichu delší texty reprodukuje obsah těchto textů	- rozvoj techniky čtení - čtení textů uměleckých a populárně naučných	VL, PŘ OSV
☐ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti	- výpisky	VL, PŘ MV
☐ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- vypracuje popis rostliny, zvířete, věci	- popis zvířat, rostlin, věcí	PŘ
☐ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vyřídí vzkaz, vypráví vlastními slovy přečtený text	- reprodukce textu	VL, PŘ
☐ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- předvede telefonování v různých modelových situacích	- formy společenského styku	OSV, MV
☐ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- umí posoudit pravdivost reklam	- vytvoří sám reklamu	MV

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- přirozeně intonuje, používá správný slovní a větný přízvuk, dbá na barvu, sílu a melodii hlasu	- vypravování	HV OSV,MKV
☐ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS, zprávu	- forma společenského styku	OSV
☐ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce	- osnova, nadpis, členění projevu	VL, PŘ OSV
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
☐ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu,	- nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná,	
☐ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- rozlišuje část předponovou a příponovou	- stavba slova – kořen, předpona, přípona	
☐ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní - poznává slovní druhy neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu	- slovní druhy neohebné a ohebné - vzory podstatných jmen - infinitiv sloves, určité slovesné tvary - slovesný způsob	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená, slova mazlivá a hanlivá	- slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená	MV
☐ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- určuje podmět a přísudek	- podmět a přísudek	
☐ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- určuje větu jednoduchou a souvětí	- stavba věty	
☐ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy	- spojovací výrazy	PŘ, VL
☐ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov	- vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z	
☐ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	-píše správně i-y v příčestí minulém	- shoda podmětu s přísudkem	

		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
☐ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjadřuje své pocity z četby	- tiché čtení s porozuměním	VL, PŘ OSV
☐ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	-dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy	- tvořivá práce s literárním textem - práce s dětskou knihou - výběr četby podle osobního zájmu	HV
☐ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - objasní zadané literární pojmy	- divadelní a filmová představení - základy literatury - poezie.lyrika, epika - próza: pověst, povídka - rozhovory o knihách, besedy o ilustracích	VV, HV MKV

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
		KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
☐ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas S	- čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm S: žák ▪ navrhne vhodný nadpis ▪ posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení ▪ posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu ▪ vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku	- výrazné čtení uměleckých i naučných textů	MV
☐ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- umí vybrat a zapsat podstatné informace z textu S: žák ▪ vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu	- výpisky, čtenářský deník	VL, PŘ MV

	- vypíše z textu požadovanou informaci - rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné		
☐ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) S: žák - sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku - posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné - sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržáním dějové posloupnosti - vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce	- dopis	OSV
☐ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- předvede dovednost vypravovat S: žák - vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah - vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě	- vypravování	VL, PŘ

☐ <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>	- sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu S: žák ▪ na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku ▪ posoudí, zda v uvedené ukázce(dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací	- SMS zpráva, e-mail	OSV, MV
☐ <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	- umí posoudit pravdivost Reklamy S: žák ▪ vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) ▪ vyhledá na internetu, v časopise, denním tisku příklad manipulativní reklamy	- rozhovory o reklamách - tvoření jednoduchých reklam	MV
☐ <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	- kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu S: žák	- vyjadřování v běžných komunikačních situacích	OSV

	▪ přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta ▪ se vhodně představí ostatním dětem, dospělému		
☐ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	S: žák ▪ rozliší ve slyšitelné ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.) ▪ využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci		
☐ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu S: žák ▪ píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvité/heslovité osnovy ▪ sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou	- popis předmětu, děje, pracovního postupu	PČ, VV

	návaznost; pracuje podle otázkové osnovy ▪ v ukázce dopisu doplní, co chybí		
☐ <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</i>	- sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění S: žák ▪ k vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech) ▪ zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text	- reprodukce jednoduchých textů	VL, PŘ
		JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
☐ <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	- vybere slova mnohoznačná S: žák ▪ vybere z nabídky slovo, které je významem nejblíže k zadanému slovu ▪ nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným ▪ vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy	- rozlišování slov dle významů	

	▪ rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)		
□ <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	- určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena - dodržuje pravopis – užívá správné koncovky - dodržuje předpony a přípony podle smyslu - používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - rozlišuje základní význam předpon - v praxi rozlišuje skupiny bě-bje, vě-vje, S: žák ▪ rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova ▪ rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem ▪ určí kořen slova, část příponovou, předponovou	- stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - zdvojené souhlásky - zdvojené souhlásky – předpony s-, z-, vz- - skupiny bě-bje, vě-vje na styku kořene – předpony- přípony	

	▪ k danému slovu uvede slova příbuzná		
--	---	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
□ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- tvarosloví – rozpozná slovní druhy - umí určit mluvnické kategorie podstatných jmen - rozpozná druhy přídavných jmen - slovesa- rozezná mluvnické kategorie - používá správné tvary podmiňovacího způsobu - pozná zájmena – seznámení s jejich druhy - zájmena osobní -pozná číslovky v textu S: žák ▪ zařadí vyznačené plnovýznamové slovo	- osvojování slovních druhů a jejich užívání - určování pádů, čísla, rodu, vzoru - skloňování jmen podle vzorů - rozlišování druhů přídavných jmen – pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen - určování mluvnických kategorií sloves - prvotní procvičování tvarů podmiňovacího způsobu u slovesa být - nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny - určování zájmen osobních - tvary zájmen mě – mně - rozlišování číslovek v textu	

	z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce) ▪ vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh ▪ používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích) ▪ používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím		
□ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	-rozliší slova spisovná a nespisovná -rozezná slova citově zabarvená S: žák ▪ vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je spisovnými	- rozlišování slov spisovných a nespisovných - porovnání se slovy spisovnými	

	▪ doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný)		
☐ <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	- skladba – určuje základní větné členy - pozná podmět vyjádřený i nevyjádřený - vyhledá podmět několikanásobný S: žák ▪ vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený)	- určování základních větných členů - vyhledávání různých podmětů - užívání podmětu několikanásobného ve větách	
☐ <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	- rozezná větu jednoduchou - pozná souvětí S: žák ▪ rozliší větu jednoduchou a souvětí ▪ vytvoří z věty jednoduché souvětí ▪ rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku	- určování věty jednoduché	

☐ <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	- vytvoří souvětí - píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči S: žák ▪ nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ▪ spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu	- spojování vět v souvětí - přímá řeč – nepřímá řeč	
☐ <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	- používá pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) S: žák ▪ správně píše(doplň) i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ▪ píše správně z hlediska pravopisu lexikálního	- užívání vyjmenovaných slov a slov příbuzných	
☐ <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	- píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého S: žák ▪ uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ▪ doplňuje správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný	- osvojování shody přísudku s podmínkem	

	člen, jednoduchá souvětí)		
		LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
☐ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník S: žák ▪ zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku ▪ řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem	- zápis textu, tvorba vlastních textů	MKV
☐ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje text, rozliší podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - čte procítěně s prvky uměleckého přednesu - předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy S: žák	- volná reprodukce přečteného textu - výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu - předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka	VL, PŘ

	▪ přednese a volně reprodukuje text ▪ vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma		
□ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- dramatiňuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky - orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám, pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků - navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je - orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů, využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet - při jednoduché analýze literárních textů používá elementární pojmy S: žák ▪ rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks,	- dramatizace, scénky - besedy o knihách - divadelní a filmová představení, televizní tvorba - porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury - základy literatury - poezie: lyrika, epika - próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	HV, AJ MKV

	pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)		
--	---	--	--

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, jehož postupné osvojování pomáhá žákovi snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují až do 5. třídy. Protože výuka anglického jazyka vyžaduje vedení učitelem, snažíme se žáky nespojovat. Může probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Od školního roku 2025/26 jsme zařadili Aj jako povinný jazyk i v 1. a 2. ročníku.

Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a ve třídách vybavených audiovizuální technikou.

Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako *komunikačního prostředku* (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT).

Ve výuce Anglického jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – *Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní*. Na I. stupni ZŠ (3.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti

- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učíme žáky „nonverbální komunikaci“
- jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
- pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojmají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních, upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy, pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...), dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k procvičování učiva on-line
- vyhledávání slovíček na internetu

ANGLICKÝ JAZYK 1. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<i>Řečové dovednosti</i> <i>Žák:</i>	- reaguje na jednoduché pokyny – pozdraví, rozloučí se, poděkuje, představí se a řekne svůj věk	Základní výslovnostní návyky – pozdrav, omluva, rozloučení,	

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně		požádání, zvuková podoba jazyka.	
-zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	-zopakuje a použije slovní spojení v rozhovoru, vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, zapojí se do jednoduchého rozhovoru, používá neurčitý člen, jednoduché věty a otázky: What is this? This is... Who is this? How old are you? I'm...	Tématické okruhy –škola, barvy čísla, rodina ovoce, narozeniny, domácí mazlíčci, zvířata v ZOO, neurčitý člen, otázky a odpovědi.	HV- zpívá anglické písně. PRV – rodina , příroda kolem nás. VV a PČ - kreslí a vytváří koláže.
-rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	-aktivně používá slovní zásobu v běžných situacích, rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně.	Využívá slovní zásobu, zvuková podoba slov, poslech a dramatizace.	

ANGLICKÝ JAZYK 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
<i>Řečové dovednosti</i> Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	-udrží pozornost nutnou pro porozumění významu slov a obsahu sdělení, rozumí jednoduchým pokynům ve 2. Osobě j.č. a mn.č. sloves při zadávání úkolů a při práci ve třídě, reaguje na otázky a odpovědi v přiměřeném rozsahu učiva.	Základní výslovnostní návyky – pozdrav, omluva, rozloučení, požádání.	PRV – slušné chování.
-zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	-zopakuje a použije slovní spojení v rozhovoru, používá ve slovních spojeních přídavná jména, tvoří jednoduché věty a otázky: What is this? This is... How old are you? I'm... How many? Do you have...? I have ... I like...	Tematické okruhy: Hello, animals, Animals at school, My family and my friends, Christmas time, My hobby, základní výslovnostní návyky, zvuková podoba jazyka, slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů.	HV – zpívá anglické písně. VV a PČ – kreslí a vytváří koláže. PRV – rodina, Vánoce, Velikonoce, život na statku.
-rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Chápe obsah a smysl jednoduchého textu v přiměřeném rozsahu učiva	Zvuková podoba slov, poslech s porozuměním.	
-rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s	-reaguje na otázky a odpovědi v přiměřeném rozsahu učiva, chápe obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené	Slovní zásoba.	

<i>pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	konverzace dvou osob s dodatkem pro porozumění při rozhovoru – chápe její obsah a smysl.		
--	--	--	--

ANGLICKÝ JAZYK 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Řečové dovednosti Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícími s činnostmi ve třídě a/nebo s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	Gramatika - sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce - jednotné a množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - tázací zájmena - kladná a negativní odpověď	PRV GV, MKV
-zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- přídavná jména - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád - sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce - vazba „there is/there are“ - základní předložky místa	M OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov)
-rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu			

-rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu	otázka na množství	
-přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace „ano/ne“ otázek	M, PRV
-píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	Slovní zásoba - čísla 1-100 - barvy - třída, škola - školní potřeby - domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO - tělo - nálady a stavy - rodina - oblečení - jídlo - oblíbené předměty - pozdravy	
	-porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	Tematické okruhy:	M, PRV MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s ostatními)

	- použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata	PRV EV
	- rozpozná známá slova a slovní spojení a jednoduché věty (např. předměty, osoby, zvířata) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, vlastní, má rád/nerad - doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají osvojovaných témat		ČJ – respektování základních komunikačních pravidel MV

ANGLICKÝ JAZYK 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám , pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	POSLECH S POROZUMĚNÍM porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	Gramatika: - sloveso „umět“ v kladné větě a v otázce - otázky na zjištění polohy, předložky místa a pohybu - přítomný čas průběhový pro popis obrázku - určení času - přítomný čas prostý (kladná a záporná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná) - řadové číslovky - předložky času tázací zájmena a příslovce Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov	ČJ MV
	rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu		ČJ MKV Lidské vztahy (integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích)

Mluvení Žák	- porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu	• intonace „ano/ne“ otázek • fonetická abeceda	VMEGS – Jsme Evropané (naše vlast a Evropa)
	- zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu	Slovní zásoba • abeceda • čísla 1-100 • sport • místnosti v bytě/domě • zdraví a nemoci • obchody a místa ve městě • záliby a činnosti ve volném čase • počasí • čas, vyučovací předměty a rozvrh • dny v týdnu, měsíce, roční období • čas a časové údaje • každodenní činnosti • oblečení Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok	

<i>-se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i> <i>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i> Čtení s porozuměním Žák <i>-vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> <i>-rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> Produktivní řečové dovednosti Žák <i>-rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	MLUVENÍ účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - najde konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. zvířata, činnosti, bydlení, město, nakupování, oblečení nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují	(roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, volný čas	OSV – sociální rozvoj – Komunikace (sdělování verbální a neverbální dialog, komunikace v různých situacích)
---	---	--	--

Psaní <i>Žák</i> <i>-napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> <i>-vyplní osobní údaje do formuláře</i>	k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem PSANÍ - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace - doplní informace číselné i nečíselné povahy(např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů nebo prostředí, které ho bezprostředně obklopuje, a činností, které běžně vykonává		
--	---	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Poslech s porozuměním Žák: -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám , pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	POSLECH S POROZUMĚNÍM S: žák - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	Gramatika • sloveso být, mít, umět • čas přítomný prostý a průběhový: oznamovací věta, otázka, záporná věta • vazba there is/there are • osobní a přivlastňovací zájmena • předložky místa, pohybu, času • tázací zájmena a příslovce • otázky na množství a cenu	ČJ
	- rozpozná známá slova a slovní v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		OSV – sociální rozvoj – Komunikace (sdělování verbální a neverbální dialog, komunikace v různých situacích)
	- porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům		PŘ

Mluvení Žák -se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného,	v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu	Zvuková (a grafická) podoba jazyka • Souhlásky a samohlásky • Přízvuk slov • Intonace ve větě • Fonetická abeceda	
	- žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu		VV, PČ
	MLUVENÍ - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech - účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech,		

<i>rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	činnostech, nebo se na podobné informace zeptá - představí se, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět - sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět - popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět - reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů	Slovní zásoba • já, moje rodina a moji kamarádi • zájmové činnosti a sporty, režim dne • domov, dům, pokoje • škola, předměty ve škole, vyučovací předměty • město, budovy, obchody • části lidského a zvířecího těla • počasí • jídlo a pití • kalendářní rok a časové údaje • oblečení • volný čas a zábava	
---	---	---	--

Čtení s porozuměním Žák -vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Produktivní řečové dovednosti Žák -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména	(např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) - odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět - zeptá se na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Tematické okruhy: já, moje rodina, můj den, každodenní činnosti, zájmy, domov, škola, město, volný čas, lidské tělo, jídlo a pití, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	
--	---	---	--

<i>pokud má k dispozici vizuální oporu</i> Psaní <i>Žák</i> <i>-napíš krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> <i>-vyplní osobní údaje do formuláře</i>	- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je podpořen obrazem. PSANÍ - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad - napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny,		
---	--	--	--

	kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/nerad. - sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá - doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává		
--	--	--	--

5.3 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (**Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy**).

V tematickém okruhu **Číslo a početní operace** na prvním stupni si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu.

Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Vyučovací předmět Matematika se vyučuje na 1. stupni v 1.- 5. ročníku v minimální hodinové dotaci 22 hodin. Disponibilně jej lze podle potřeb žáků, navyšovat v 1. a 2. ročníku o další jednu hodinu, ve 3.-5. ročníku o dvě hodiny týdně – jako specializované a vyrovnávací hodiny a jako přípravu žáků (5. ročník) na přijímací zkoušky do primy víceletého gymnázia a na vstupní test do „matematické třídy“.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.
- U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh.
- Při řešení problémových úloh učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu k řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ

A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňují svá práva a respektují práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k zaznamenávání výsledků do tabulek, porovnávání hodnot
- vedeme žáky k využívání výukových programů k procvičování učiva
- vedeme žáky k využívání symbolů a piktogramů pro záznam

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 1. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
☐ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	➤ počítá prvky daného souboru ➤ vytvoří skupinu s daným počtem prvků	▪ přirozená čísla 1 - 20	PČ –navlékání korálek ČJ –psaní číslic a znaků –orientace na stránce učebnice –čtení slovní úlohy s porozuměním PRV –praktické úlohy s využitím základních jednotek délky NÁMĚTY DO VÝUKY –propedeutika zlomku, vztah částí a zlomku
☐ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ čte a zapisuje čísla ➤ doplní chybějící čísla v řadě ➤ porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	▪ číslice 0 -9, 0 - 20 ▪ vztahy menší, větší, rovno ▪ znaky <, >, =	
☐ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	➤ využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo ➤ správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	▪ čtení a zápis čísel ▪ číselná osa	
☐ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	➤ sčítá a odčítá z paměti s přechodem přes desítku	▪ -číselný obor 0 - 20	

□ <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	➤ řeší slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 s přechodem přes desítku ➤ řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n více (méně)	▪ řešení a vytváření slovních ▪ úloh na sčítání a odčítání	EV – vztah člověka k prostředí(náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole)
---	--	--	---

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
žák ☐ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	➤ orientuje se ve struktuře času ➤ čte a nastavuje celé hodiny (včetně digitálních)	▪ -hodina, den týden, měsíc, rok	PRV -práce s papírovými hodinami -roční období -měsíce
☐ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat	▪ -tabulky a schémata	ROŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -čtvrť, půl, tři čtvrtě – ukazování a čtení na hodinách
☐ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ doplňuje zadané tabulky ➤ -orientuje se v jednoduchých schématech	▪ tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
žák ☐ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	➤ rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí ➤ rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí ➤ orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy ➤ pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	▪ rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ▪ tělesa: krychle, kvádr, válec, koule ▪ -orientace v prostoru: před, za, ▪ vpravo, vlevo, nahoře, dole	PRV -vyjádření jednoduché prostorové orientace
☐ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	➤ porovnává rovinné útvary stejného typu podle velikosti ➤ porovná tělesa stejného typu podle velikosti	▪ -porovnává: menší, větší, stejný, ▪ nižší, vyšší ▪ -délka úsečky	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -prostředí sirkových obrázců -plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotlivých krychlí NÁMĚTY DO VÝUKY

	➤ odhaduje a srovnává délky úseček	▪ -poměrování úseček	-skládání origami -parketování
--	------------------------------------	----------------------	-----------------------------------

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
žák □ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	➤ používá přirozená čísla k modelování situací běžného života ➤ samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel	▪ přirozená čísla 1 – 100 ▪ počítání s penězi ▪ peníze – způsoby placení	ČJ -orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací, tázací, odpověď na otázku
□ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ zapisuje a čte čísla v daném oboru ➤ počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla ➤ porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze)	▪ číselný obor 0 – 100 ▪ lichá a sudá čísla	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -komunikativnost při pamětném i písemném počítání
□ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	➤ zobrazí číslo na číselné ose ➤ využívá číselnou osu k porovnání čísel	▪ řád jednotek a desítek	NÁMĚTY DO VÝUKY Propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina Modelování násobení a dělení na různých souborech
□ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	➤ orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti ➤ násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky	▪ násobení 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ▪ součet a rozdíl	EV – vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	➤ řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení ➤ řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x více, méně	▪ strategie řešení úloh z běžného života	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
žák ☐ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	➤ čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři ➤ sleduje různé časové intervaly ➤ používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi	▪ časové údaje – čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO Časové tabulky VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování.
☐ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat ➤ provádí odhady délky a množství	▪ měření délky, hmotnosti, objemu ▪ jednotky – centimetr, litr, kilogram	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ navrhne a použije tabulku k organizaci údajů ➤ třídí soubor objektů	▪ tabulková evidence zadaných údajů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
žák ☐ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	➤ rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí ➤ rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí	▪ rovinné útvary – lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka ▪ tělesa – kužel, jehlan	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -kružnice, hranol -shodnost útvarů -čtverečkový papír

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
□ <i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	➤ změří délku úsečky, používá jednotky délky ➤ provádí odhad délky úsečky	▪ práce s pravítkem ▪ jednotky délky – milimetr, centimetr, metr, kilometr	
□ <i>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	➤ pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání	▪ stavebnice - kostky	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
žák □ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	➤ zapisuje a čte čísla v daném oboru ➤ počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla	▪ číselný obor 0 – 1000 ▪ rozklad čísla v desítkové soustavě	ČJ Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel) -aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních -písemné sčítání a odčítání -algebrogramy, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky EV – vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba energie)
□ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	➤ zobrazí číslo na číselné ose a jejich úsecích ➤ využívá číselnou osu k porovnání čísel	▪ číselná osa – nástroj modelování	
□ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	➤ rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce ➤ sčítá a odčítá z paměti čísla s přechodem násobků sta ➤ násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobek ➤ násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky ➤ násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel ➤ používá závorky při výpočtech	▪ zápis čísla v desítkové soustavě ▪ násobení v oboru malé násobilky ▪ dělení v oboru malé násobilky ▪ nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla	
□ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	➤ řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení ➤ řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x více (méně) a xkrát více (méně)	▪ řešitelské strategie: pokus – omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	

	➤ ovládá jednoduché řešitelské strategie	▪ slovní úlohy s antisignálem	
Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
žák □ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	➤ využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života	▪ jízdní řády	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO Čtení údajů z grafů, diagramů a tabulek MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen)
□ popisuje jednoduché závislosti z praktického života	➤ eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek	▪ teplota, teploměr, stupeň celsia ▪ evidence sportovních výkonů	
□ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	➤ čte a sestavuje tabulky násobků ➤ doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání	▪ tabulka jako nástroj pro řešení úloh	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
žák □ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	➤ rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí ➤ třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí ➤ určí obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran ➤ pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání	▪ klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) ▪ rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) ▪ vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku ▪ čtvercová síť	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -pravoúhlý trojúhelník -osa souměrnosti útvarů v rovině

□ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	➤ rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady	▪ osově souměrné rovinné útvary	
--	--	---------------------------------	--

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
žák □ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	➤ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	▪ komunikativnost a asociativnost	ČJ Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost
□ provádí pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➤ čte a zapisuje čísla v daném oboru ➤ počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ➤ porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích ➤ sčítá a odčítá čísla v daném oboru ➤ písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem ➤ účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) ➤ používá římské číslice při zápisu čísel	▪ číselný obor 0 – 1 000 000 ▪ písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení ▪ římské číslice ▪ hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -Znázornění celého záporného čísla na číselné ose -kmenové zlomky v kontextu části EV Vztah člověka k prostředí (naše obec-využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště)
□ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	➤ zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky ➤ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců,	▪ zaokrouhlování čísel ▪ odhad a kontrola výsledku ▪ práce s kalkulátorem	

	odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) ➤ provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru		
Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
□ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	➤ řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi ➤ řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o x více (méně) a x krát více (méně)	matematizace reálné situace	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	➤ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života	zlomky	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	➤ využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \frac{1}{3}, \frac{1}{5}, \frac{1}{10}$ celku ➤ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	zlomky, slovní úlohy	Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty		5. ročník	
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	➤ znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100	- teploměr, model, číselná osa - dlužná částka	Př

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
žák ☐ vyhledává, sbírá a třídí data	➤ provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty)	▪ zásady sběru a třídění dat	AJ Zápis hodin, dnů, měsíců, roků VMEGS -objevujeme Evropu a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa
☐ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	➤ používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací ➤ doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce ➤ vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram	▪ strukturovaná tabulka ▪ sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
žák ☐ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	➤ dodržuje zásady rýsování ➤ narýsuje přímku, vyznačí polopřímku ➤ narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík ➤ narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem ➤ narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti	▪ zásady rýsování ▪ rýsování jednoduchých rovinných útvarů ▪ čtvercová síť	

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ <i>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	➤ měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi ➤ sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky ➤ určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	▪ jednotky délky jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr ▪ grafické sčítání a odčítání úseček ▪ obvod mnohoúhelníku	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky Síť těles, papírové modely těles, stavby těles. Stavby těles podle půdorysu
☐ <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	➤ sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou ➤ určí vzájemnou polohu přímek v rovině	▪ vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
☐ <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	➤ určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná ➤ používá základní jednotky obsahu	▪ jednotky obsahu mm², cm², m²	
☐ <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	➤ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary ➤ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru ➤ rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích	▪ osová souměrnost rovinného útvaru	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			

žák □ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	➤ využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů	▪ řešení úloh úsudkem ▪ číselné a obrázkové řady	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO Algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky
---	--	---	--

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Žák ☐ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	S: žák ▪ z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky ▪ využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu ▪ využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek	▪	
☐ provádí pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených čísel	➤ čte a zapisuje čísla v daném oboru ➤ počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě ➤ porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích ➤ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla ➤ písemně odčítá dvě přirozená čísla ➤ písemně násobí až čtyřciferným činitelem	▪ číselný obor 0 – miliarda ▪ písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení	ČJ -správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním AJ -aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnání větší, menší

	➤ písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem ➤ účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) S: žák ▪ správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel ▪ využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády ▪ využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem ▪ provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku ▪ dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel		ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100 EV – vztah člověka k prostředí (naše obec, přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – ekologické chování)
□ <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	➤ zaokrouhluje přirozená čísla na miliony ➤ provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru ➤ provádí kontrolu pomocí kalkulátoru S: žák ▪ přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy	▪ zaokrouhlování	

	▪ využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě ▪ porovná čísla do statisíců ▪ zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování ▪ užívá polohové vztahy (hned před, hned za) v oboru přirozených čísel ▪ se orientuje na číselné ose a jejích úsecích ▪ provádí číselný odhad a kontrolu výsledku		
□ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	➤ řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace S: žák ▪ porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší ▪ zformuluje odpověď k získanému výsledku ▪ vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru	▪ fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	S: žák ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života	▪ čitatel, jmenovatel, zlomková čára	Další náměty do výuky: - skládání origami - mozaiky - krájení dortu, pizzy - zlomkovnice

	▪ využívá názorné obrázky k určování $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku ▪ vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		
<i>porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	S: žák ▪ porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) ▪ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje	▪	
<i>přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	S: žák ▪ vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ▪ přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu ▪ porovná desetinná čísla v řádu desetin	▪ porovnávání desetinných čísel ▪ čtvercová síť	Poznámka: Učitel v hodinách využívá uvolněné úlohy výzkumu TIMSS a úlohy z mezinárodní soutěže Klokán.
<i>porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	S: žák ▪ znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná	▪ měření teploty ▪ dlužná částka	

	celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
☐ <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	➤ vybírá z textu data podle zadaného kritéria S: žák - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - porovnává zadaná data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů	statistické údaje a jejich reprezentace	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů)
☐ <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	➤ zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta S: žák - doplňuje údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data - vyhledává údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) - používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)	- kruhový diagram - finanční produkty, úspory	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

□ *narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*

- při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů

S: žák

- rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, a kružnice) (nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení)
- určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran
- využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)
- rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary
- narýsuje kružnici s daným poloměrem
- narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran
- narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic
- dodržuje zásady rýsováním

- konstrukce čtverce a obdélníku
- konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku

□ sestrojí rovnoběžky a kolmice	➤ sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou S: žák ▪ vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti ▪ načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku	▪ konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
□ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	➤ určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná S: žák ▪ určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků ▪ používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění	▪ složené obrazce ve čtvercové síti	
□ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	S: žák ▪ pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) ▪ určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru	▪	
□ sčítá a graficky odčítá úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	S: žák ▪ rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru ▪ určí pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku)	▪	

	▪ graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky ▪ určí délku lomené čáry graficky i měřením ▪ převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
žák □ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	➤ ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je S: žák ▪ vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy ▪ volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy ▪ vyhodnotí výsledek úlohy	▪ magické čtverce, pyramidy, sudoku	ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO -zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy

5.4 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

KOMPETENCE K UČENÍ

- žáci jsou vedeni k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- žáci jsou podporováni v porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žáci jsou vedeni k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- u žáků se podporuje systémový přístup při analýze situací a jevů světa kolem něj

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáci získávají zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- žáci získávají zkušenosti s komunikací pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- žáci jsou vedeni k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- žáci jsou vedeni k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- žáci získávají nezdolnost při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- žáci jsou vedeni ke standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k bezpečnému používání digitálního zařízení – uživatelské účty, hesla
- vedeme žáky k vzájemné spolupráci
- vedeme žáky k používání digitálních technologií a uvědomění si jejich prospěšnosti, ale také nebezpečí

INFORMATIKA 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ <i>žák</i> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Úvod do kódování a šifrování dat a informací <i>Žák/žákyně</i> ➤ sdělí informaci obrázkem ➤ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ➤ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	▪ Piktogramy, emodži ▪ Kód ▪ Přenos na dálku, šifra ▪ Pixel, rastr, rozlišení ▪ Tvary, skládání obrazce	MA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ <i>Žák</i> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Základy robotiky se stavebnicí <i>Žák/žákyně</i> ➤ sestaví robota podle návodu ➤ sestaví program pro robota ➤ oživí robota, otestuje jeho chování ➤ najde chybu v programu a opraví ji ➤ upraví program pro příbuznou úlohu ➤ pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ➤ pomocí programu ovládá senzor	▪ Sestavení programu a oživení robota ▪ Ovládání světelného výstupu ▪ Ovládání motoru ▪ Opakování příkazů ▪ Ovládání klávesnicí – události ▪ Ovládání pomocí senzoru	

<i>- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</i> <i>- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</i>	➤ používá opakování, události ke spouštění programu		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE žák <i>- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</i> <i>- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> <i>- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</i>	Ovládání digitálního zařízení Žák/žákyně ➤ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ➤ edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ přehraje zvuk či video ➤ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ používá krok zpět, zoom ➤ řeší úkol použitím schránky ➤ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	▪ Digitální zařízení ▪ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ▪ Ovládání myši ▪ Kreslení čar, vybarvování ▪ Používání ovladačů ▪ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ▪ Kreslení bitmapových obrázků ▪ Psaní slov na klávesnici ▪ Editace textu ▪ Ukládání práce do souboru ▪ Otevírání souborů ▪ Přehrávání zvuku ▪ Příkazy a program	

	Práce ve sdíleném prostředí Žák/žákyně ➤ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ➤ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ➤ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ➤ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	▪ Využití digitálních technologií v různých oborech ▪ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ▪ Počítačová data, práce se soubory ▪ Propojení technologií, internet ▪ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ▪ Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
--	---	---	--

INFORMATIKA 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ <i>žák</i> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat <i>Žákyně/žák:</i> ➤ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ➤ pomocí obrázku znázorní jev ➤ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	▪ Graf, hledání cesty ▪ Schémata, obrázkové modely ▪ Model	MA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ <i>Žák</i> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Základy programování – příkazy, opakující se vzory <i>Žákyně/žák:</i> ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ➤ v programu najde a opraví chyby	▪ Příkazy a jejich spojování ▪ Opakování příkazů ▪ Pohyb a razítkování	MA

- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ vytvoří a použije nový blok ➤ upraví program pro obdobný problém Základy programování – vlastní bloky, náhoda Žákyně/žák: ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ➤ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➤ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➤ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	▪ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ▪ Vlastní bloky a jejich vytváření ▪ Kombinace procedur	
	Základy programování – postavy a události	▪ Kreslení čar ▪ Pevný počet opakování ▪ Ladění, hledání chyb ▪ Vlastní bloky a jejich vytváření ▪ Změna vlastností postavy pomocí příkazu ▪ Náhodné hodnoty ▪ Čtení programů ▪ Programovací projekt	

	Žákyně/žák: ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➤ v programu najde a opraví chyby ➤ používá události ke spuštění činnosti postav ➤ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ upraví program pro obdobný problém ➤ ovládá více postav pomocí zpráv	▪ Ovládání pohybu postav ▪ Násobné postavy a souběžné reakce ▪ Modifikace programu ▪ Animace střídáním obrázků ▪ Spouštění pomocí událostí ▪ Vysílání zpráv mezi postavami ▪ Čtení programů ▪ Programovací projekt	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY žák - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Úvod do práce s daty Žákyně/žák ➤ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ➤ doplní posloupnost prvků ➤ umístí data správně do tabulky ➤ doplní prvky v tabulce ➤ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ➤ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ určí, jak spolu prvky souvisí	▪ Data, druhy dat ▪ Doplnění tabulky a datových řad ▪ Kritéria kontroly dat ▪ Řazení dat v tabulce ▪ Vizualizace dat v grafu ▪ Systém, struktura, prvky, vztahy	MA, PŘ, ČJ, VL

5.5 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Prvouka** vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti. Seznamují se s základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1.- 3. ročníku. V 1. ročníku je časová dotace 2 hodiny, ve 2. ročníku také 2 hodiny a ve 3. ročníku je dotace 3 hodiny. Celkem tedy 7 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- podporujeme samostatnost a tvořivost.
- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- učíme práci s chybou.
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.
- vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- v rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
- netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání
- pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru
- respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních
- pomáháme spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

- v žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva
- budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci.

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce
- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku)
- dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese
- svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

PRVOUKA 1.ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
☐ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	➤ popíše bezpečnou cestu do školy ➤ rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje ➤ modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v tělocvičně, na autobusové zastávce	▪ orientace v místě bydliště ▪ cesta do školy a bezpečnost ▪ škola – prostředí školy, činnosti ▪ ve škole	ČJ, M
☐ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	➤ uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště ➤ pozná místní kostel ➤ umí pojmenovat okolní vesnice ➤ ví, kde je obecní úřad	▪ domov – prostředí domova ▪ regionální památky	ČJ VDO
LIDÉ KOLEM NÁS			
☐ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➤ pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli ➤ rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině	▪ rodina, postavení jedince ▪ v rodině ▪ blízké příbuzenské vztahy	
☐ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	➤ pojmenuje různé pracovní činnosti lidí, různá povolání	▪ poznává různá povolání při ▪ procházce obcí	

□ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i>	➤ uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci	▪ chování lidí – vlastnosti lidí	
---	--	---	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
LIDÉ A ČAS			
☐ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti ➤ uvede svůj režim dne s časovými údaji ➤ charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny	▪ orientace v čase – měsíce, dny, ▪ celé hodiny ▪ určování času, kalendář ▪ roční doby, svátky	MA
☐ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	➤ zná některé zvyky a tradice spojené s Vánocemi a Velikonocemi	▪ tradice a zvyky	ČJ
ROZMANITOST PŘÍRODY			
☐ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích	▪ změny v přírodě v ročních obdobích	
☐ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	➤ roztrídí některé přírodniny dle nápadných znaků	▪ - činnosti v přírodě	
☐ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní	➤ pozná různé materiály kolem sebe – papír, dřevo, látka, kov, umělá hmota	▪ poznávání různých materiálů, jejich využití	

<i>veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i>			
--	--	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
□ <i>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	➤ uvede příklady dětských her a pohybových činností a objasní jejich význam pro zdraví ➤ popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz ➤ uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života	▪ rozhovory o sportech v různých ročních obdobích ▪ lidské tělo – základní stavba a funkce ▪ péče o zdraví – pitný a pohybový režim, zdravá strava, ▪ nemoc, osobní hygiena	OSV
□□ <i>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	➤ na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby	▪ osobní bezpečí, bezpečnost při hrách a sportu	TV
□ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	➤ v modelových příkladech komunikaci s cizí osobou, požádá o pomoc pro sebe nebo kamaráda	▪ osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání	ČJ

□ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	➤ pozná poplachový signál, podle pokynů učitelky dokáže opustit budovu školy	▪ cvičení v přírodě	TV
--	---	----------------------------	-----------

PRVOUKA 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
☐ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	➤ dodržuje správné chování chodce v dopravním provozu ➤ zapíše adresu domů	▪ orientace v místě bydliště a okolí školy ▪ cesta na určené místo, dopravní značení	
☐ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	➤ dokáže pojmenovat významné budovy v obci ➤ vyjmenuje některá větší města v blízkosti obce	▪ rozdíl mezi městem a vesnicí ▪ důležitost některých budov v obci a jejich účel	
LIDÉ KOLEM NÁS			
☐ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	➤ popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	▪ život a funkce rodiny	ČJ
☐ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	➤ uvede a popíše povolání rodičů ➤ vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti ➤ vysvětlí potřebu rozmanitosti lidí a jejich povolání pro společnost	▪ práce fyzická a duševní, ▪ zaměstnání - obchod, firmy	
☐ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	➤ objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství ➤ uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků	▪ soužití lidí – mezilidské vztahy, ▪ komunikace, pomoc nemocným ▪ chování lidí, principy	OSV

		demokracie	
--	--	------------	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
LIDÉ A ČAS			
☐ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ orientuje se v čase, na příkladech porovná minulost a současnost ➤ rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty	▪ současnost a minulost v našem životě	ČJ, MA
☐ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	➤ uvede významné kulturní a historické památky a události regionu	▪ proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, ▪ průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
☐ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	➤ uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí	▪ vánoční a velikonoční tradice a zvyky	ČJ VDO
ROZMANITOST PŘÍRODY			
☐ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě ➤ popíše ohleduplné chování v přírodě ➤ pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata ➤ rozezná pokojové rostliny,	▪ roční období a změny v přírodě ▪ ochrana přírody, ohleduplnost lidí	
☐ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících	➤ na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka	▪ pozorování a porovnávání vlastností vody	

<i>znaků, uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	➤ dokáže popsat vlastnosti ohně a uvést jeho nebezpečí, umět popsat i to jak nám slouží ➤ navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě	▪ nebezpečí požáru v domě i ve volné přírodě	
☐ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	➤ dokáže udělat jednoduchý pokus se sněhem, ledem	▪ vlastnosti vody, skupenství, čistota vody	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
☐ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	➤ vysvětlí péči o sluch a zrak ➤ popíše prevenci nemocí a úrazů ➤ předvede ošetření drobného poranění	▪ lidské tělo – funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, ▪ vývoj jedince ▪ péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc	
☐ ☐ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	➤ vysvětlí, jak se má chovat, aby neublížil kamarádovi ve třídě, při sportu, venku při hrách	▪ chování při sportech, hrách	TV
☐ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby	➤ na příkladech, v konkrétních situacích ukáže, jak odmítne komunikaci s neznámým člověkem	▪ osobní nebezpečí – neznámí lidé	

<i>požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>			
☐ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	➤ <i>uveďte, jak se chovat v situaci obecného ohrožení</i>	▪ <i>cvičení v přírodě</i>	TV

PRVOUKA 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
☐ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	➤ vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy ➤ uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti	▪ orientace v místě bydliště ▪ cesta z domova do školy ▪ dopravní prostředky ▪ dopravní síť	
☐ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	➤ začlení svou obec do příslušného kraje	▪ obec, místní krajina – její části, ▪ poloha v krajině	VMEGS
LIDÉ KOLEM NÁS			
☐ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	➤ orientuje se v blízkých příbuzenských vztazích	▪ život a funkce rodiny	
☐ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	➤ uvede a popíše povolání rodičů ➤ vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti ➤ vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost	▪ práce fyzická a duševní, ▪ zaměstnání ▪ obchod, firmy	

□ <i>projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i>	➤ uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků	▪ soužití lidí – mezilidské vztahy, demokracie ▪ komunikace, pomoc nemocným, chování lidí	VDO
---	--	--	------------

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
LIDÉ A ČAS			
☐ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	➤ orientuje se v čase, na příkladech porovnává minulost a současnost rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty	▪ současnost a minulost v našem životě	MA
☐ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	➤ uvede významné kulturní a historické památky a události regionu	▪ památky v blízkém okolí	
☐ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	➤ uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí	▪ zvyky v různých ročních obdobích	VDO
ROZMANITOST PŘÍRODY			
☐ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	➤ umí popsat změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	▪ popíše změny v přírodě	
☐ roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	➤ rozliší rostliny kvetoucí nekvetoucí, popíše části rostlin ➤ vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy ➤ rozliší hospodářská a domácí zvířata	▪ rostliny, houby, živočichové ▪ výskyt v regionu, význam v přírodě a pro člověka	ČJ

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	➤ uvede základní vlastnosti látek ➤ uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) ➤ uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu ➤ uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů	▪ látky a jejich vlastnosti – změny ▪ skupenství látek, vlastnosti látek ▪ životní podmínky – voda, vzduch – vlastnosti ▪ uvede některé hospodářsky významné horniny a nerosty ▪ půda – význam, složení ▪ ochrana životního prostředí ▪ likvidace odpadů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
☐ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	➤ zdůvodní význam správného držení těla ➤ navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma ➤ popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace	▪ lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce	OSV
☐ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu tak, aby	➤ uvede příklady správného chování ve třídě, v tělocvičně	▪ popíše správné chování mezi spolužáky nejen ve škole, ale i mimo ní	OSV

<i>neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>			
☐ <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	➤ uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích	▪ osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí	
☐ <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	➤ uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení	▪ důležitá telefonní čísla	

5.6 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí.

Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 1 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny). Výuka probíhá ve třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učíme zaujímat k nim kritický postoj.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní noviny, místní tisk, prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.

Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu

- vedeme žáky k zaznamenávání hodnot do tabulek

PŘÍRODOVĚDA 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák □ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	➤ vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda, uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost ➤ objasní princip rovnováhy přírody ➤ roztrídí dané látky pomocí smyslů a měřením ➤ určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní ➤ rozliší vybrané horniny a nerosty ➤ vysvětlí pojem zvětrávání, uvede příklady zvětrávání a vyjmenuje faktory, které zvětrávání způsobují ➤ uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi ➤ na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody	▪ neživá příroda ▪ látky a jejich vlastnosti - třídění látek ▪ změny látek a skupenství ▪ porovnávání látek a měření ▪ veličin s praktickým užíváním základních jednotek ▪ voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě ▪ nerosty a horniny ▪ vznik půdy a její význam	PČ, VV
□ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	➤ v encyklopedii vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země ➤ blíže objasní zákonitosti střídání ročních období	▪ podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost (slunce, voda, půda, vzduch)	

	➤ pozoruje, porovnává a zaznamenává rozmanitost i v závislosti na ročních obdobích a v závislosti na rozmanitosti životních podmínek ➤ uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku	▪ střídání dne a noci, ročních období	
--	--	---	--

□ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	➤ porovná základní projevy života konkrétních živých organismů ➤ uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkcí jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů ➤ uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů ➤ uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy	▪ životní podmínky rostlin ▪ rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) ▪ výživa rostlin ▪ živočichové a stavba jejich těla ▪ stopy zvířat ▪ přírodní společenstva – háje, lesa, vod, bažin, polí a zahrad, suchých stanovišť	EV
□ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	➤ roztrídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce s pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin	▪ živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů	EV
□ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	➤ zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat a které poškozovat ➤ zhodnotí příčiny, důsledky (popř. odpovědnost lidí) u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof, uvede základní zásady chování a jednání v těchto situacích ➤ na konkrétních příkladech popíše	▪ význam lesů pro člověka ▪ význam zemědělství pro člověka ▪ ochrana přírody, likvidace ▪ odpadů ▪ živelné pohromy a katastrofy	

	činnost jednotlivých složek záchranné služby		
☐ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	➤ provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ➤ provede vybrané praktické činnosti v terénu, založí sbírku přírodnin, vypěstuje rostliny, ➤ založí herbář, provede pozorování a jeho záznam apod.	▪ pokusy ▪ pozorování (záznamy) ▪ sbírky, herbáře	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>žák</i> ☐ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	➤ uvede příklady péče o zdraví ➤ vytváří samostatný návrh propagující zdravý životní styl ➤ dokáže změřit teplotu, připravit bylinný čaj, přiložit obklad	▪ zdraví a jeho ochrana ▪ nemoci a jejich příznaky	TV OSV
☐ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ sestaví návrh denního režimu ➤ posuzuje využití volného času	▪ režim dne, aktivní a pasivní odpočinek ▪ čas strávený u televize, počítače	OSV
☐ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	➤ uvede (na modelových situacích předvede), jak se bude chovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy apod.) ➤ zhodnotí příčiny a důsledky u konkrétních vybraných živelných pohrom a ekologických katastrof	▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ situace hromadného ohrožení	OSV, VDO

	a na konkrétních příkladech popíše činnost jednotlivých složek záchranné služby		
--	---	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ <i>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>	➤ hledá vhodnější činnosti než jsou kouření , pití alkoholu a zneužívání jiných návykových látek ➤ na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ nacvičuje komunikaci na lince důvěry při problémech s návykovými látkami	▪ legální a nelegální návykové látky – prevence ▪ ochrana dítěte před návykovými látkami ▪ odmítání návykových látek ▪ centra odborné pomoci (linky důvěry, PPP)	OSV, VDO
☐ <i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	➤ sestaví jednoduchý jídelníček a seznam nápojů podle zásad zdravé výživy ➤ posuzuje konkrétní reklamy v souvislosti s platnými zásadami zdravé výživy ➤ osvojuje si společenské chování u stolu	▪ zdravý životní styl, výběr a způsob uchování potravin ▪ základní živiny (bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, nerostné látky) ▪ posuzování reklamy - pravdivost	
☐ <i>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	➤ na praktických cvičeních ošetří běžná poranění změří teplotu lékařským teploměrem ➤ přivolá lékařskou pomoc	▪ úrazy dětí ▪ zásady poskytování první pomoci ▪ základy obvazové techniky	

PŘÍRODOVĚDA 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
-------------------------	-------------------	-------	-----------------

ZV			(mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ROZMANITOST PŘÍRODY			
☐ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	➤ vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi ➤ popíše postavení Země ve vesmíru ➤ objasní střídání dne a noci, ročních období ➤ charakterizuje Měsíc a jeho fáze, ➤ vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů ➤ ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce	• Slunce a sluneční soustava - vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority • Země ve vesmíru – pohyby Země • gravitační síla • střídání dne a noci, roční období • práce s globusem	M, ČJ EV
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
žák ☐ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	➤ vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka	• stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce,	
☐ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	➤ popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života	• vývoj jedince	
Očekávané výstupy z RVP	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby

ZV			(mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
☐ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	➤ objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu ➤ sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých ➤ uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet	• intimní a duševní hygiena	OSV
☐ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	➤ uvede (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.)	• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená- postup v případě ohrožení(varovný signál, evakuace, zkouška sirén) požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana, evakuace)	OSV, MKV
☐ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	➤ na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života	• návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost • sociálně patologické jevy	OSV

☐ <i>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	➤ sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy ➤ uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů	• péče o zdraví správná výživa	MV
☐ <i>ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	➤ na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci ➤ v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel : 155, 158, 150, 112,156	• přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	VDO

5.7 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět RVP ZV**.

V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů *Dějepis, Zeměpisu a Občanská a rodinná výchova* ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas*. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu

o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje v 1 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.).

Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

KOMPETENCE K UČENÍ

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů
- podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.)
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk)
- jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností
- sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
- netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání.
- pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy
- respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vychovávat žáky
 - jako svobodné občany, plníci si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
 - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
 - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití
- vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství"
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole
- chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...)
- dodržujeme dané slovo, vážíme si své profese, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- vedeme žáky k vyhledávání informací na internetu
- vedeme žáky k vzájemné spolupráci

VLASTIVĚDA 4. A 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Ročník	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák: Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobyту vzhledem ke krajině a státu	➤ Určí polohu svého bydliště nebo pobyту vzhledem ke krajině a státu ➤ Popíše zemský povrch, vodstvo, orientační body	Orientace v obci podle plánu, mapa místní krajiny, poloha v krajině, charakteristické znaky krajiny, regionální zvláštnosti, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, významné orientační body	4.	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobyту v přírodě	➤ Určí světové strany v přírodě ➤ Orientuje se podle mapy	Práce s mapou – obsah, grafika, vysvětlivky	4. a 5.	TV – cvičení v přírodě
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	➤ Orientuje se na mapě ČR	Orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí, města, regiony, obyvatelstvo	4.	
	➤ Orientuje se na mapě Evropy, státy Evropy, ➤ Zemské polokoule, globus	Kontinenty, evropské státy, EU, cestování	5.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané Projekt – Den Evropy

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Ročník	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	➤ Uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu ➤ Vyjmenuje významné památky v obci, zná některou pověst regionu	Místní pověsti, tradice a zvyky, kulturní a historické zajímavosti	4.	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	➤ Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	Cestování po ČR	4.a 5.	OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – jasná a respektující komunikace, vedení a organizování práce skupiny Projekt – Za krásami naší vlasti (jedna z možností)
		Cestování po Evropě	4. a 5.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita, pružnost nápadů, originalita VMEG – Objevujeme Evropu a svět – státní a evropské symboly - Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích Projekt – Den Evropy (jedna z možností) Projekt – Cestovní kancelář (jedna z možností)

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Ročník	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	➤ Vybere a definuje symboly našeho státu a jejich význam	Česká vlajka, znak, hymna, armáda České republiky	4.	VDO – občan, občanská společnost a stát – úloha občana v demokratické společnosti
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	➤ Obhájí své názory a připustí svůj omyl ➤ Nachází společná řešení s ostatními spolužáky	Role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, zájmové organizace a spolky Principy demokracie	4. a 5.	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí - druží jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	➤ Uvede základní povinnosti dětí a dospělých	Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	4. a 5.	OSV – mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Ročník	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných	➤ Uvede příklad soukromého vlastnictví, veřejného vlastnictví, osobního a společného	Osobní, soukromé, veřejné, společné vlastnictví, hmotný a nehmotný majetek,	4. a 5.	

situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy		rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	➤ Orientuje se v čase a časovém řádu ➤ Určuje čas na hodinách, minutách i vteřinách ➤ Orientuje se v kalendáři ➤ Využívá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději a jevy	Určování času, dějiny jako časový sled událostí. Kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období	5.	MA – vyhledávání, sbírání a třídění dat, převody jednotek času
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	➤ Umí vyhledat v knihovně knihu se zadanou tematikou, popřípadě o ni požádat knihovnici	Návštěva místní knihovny, knihovna ve škole	4. a 5.	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Umí vysvětlit důvody proměny způsobu života v závislosti na rozvoji techniky	Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	4. a 5.	

5.8 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti. Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 5 hodin). Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i v hudebním kroužku ve škole spojeného s hrou na zobcovou sopránovou flétnu a i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému muzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek.

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
 - Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
 - Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
 - Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
 - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
 - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třidobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata
☐ <i>zpívá v jednohlase</i>	- osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - dýchání, výslovnost	Vokální činnost, nácvik písní - osvojování nových písní - správné tvoření tónu - uvolňovací cviky - zásady hlasové hygieny - sjednocování hlasového rozsahu (c¹ – a¹) - zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje	ČJ OSV
☐ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	- melodizuje jednoduché texty	- intonační a rytmické schopnosti	ČJ
☐ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	- zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - podle svých možností předvede hru na triangl a zvonkohru	Instrumentální činnost - jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
☐ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje</i>	- zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her	Hudebně pohybové činnosti - hudebně pohybové hry	TV OSV

<i>metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	- doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy - pochoduje na počítání, se zpěvem, podle hudby	- prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod - pochod, pochod se zpěvem	
☐ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	- rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - používá ve správných souvislostech pojmy rychle - pomalu, silně - slabě, vesele - smutně, stoupavá – klesavá melodie, vysoké – hluboké tóny	Poslechové činnosti - rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby	
☐ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	- dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby - rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje	- poslech hudebních skladeb různých žánrů - fanfáry, ukolébavky, hymna ČR - nejznámější hudební nástroje	PRV OSV
	- píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách - pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	Seznámení s pojmy z hudební nauky - nota celá, psaní do notové osnovy - notová osnova - první seznámení s houslovým klíčem	ČJ

HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata
□ <i>zpívá v jednohlase</i>	- zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem a bez doprovodu - při zpěvu správně dýchá - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu tónů - reaguje na dirigenta - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu	Vokální činnost, nácvik písní - osvojování nových písní, kánon - zpěv sólo, skupiny, sboru, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice - pěvecké dýchání, hlasová hygiena - sjednocování hlasového rozsahu (c¹ - h¹) - funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání - ozvěna, vzestupná a sestupná řada tónů na různé texty, trojzvuk - stoupání a klesání melodie	ČJ OSV
□ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	- melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu reaguje na předebru, mezihru a dohru	- dynamika, tempo, reakce na dirigenta	
		Instrumentální činnosti	

□ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	- vytleská rytmus textů se čtvrt'ovými a osminovými hodnotami - vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmicizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	- rytmická cvičení, rytmicizace textů - práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji - melodický doprovod (T a D, dud. kvinta)	
□ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	- aktivně se zapojí do 3 hudebně pohybových her - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici - zatančí mazurku	Hudebně pohybové činnosti - práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami - hra na tělo, vzestupná a sestupná řada - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) - prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve $\frac{3}{4}$ taktu - mazurka, kvapík	TV OSV
		Poslechové činnosti	

□ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	- dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - zdůvodní nutnost tolerance v hudbě i v jiných oblastech života	- práce s nejméně 4 poslechovými skladbami - lidová píseň a píseň a píseň umělá - poslech dětského sboru s doprovodem - ukázka práce dirigenta - tolerance k různým hudebním žánrům	OSV
□ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	- vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto hudební nástroje - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů	- další hudební nástroje, jejich pozorování a poslech	
	- při zpěvu se řídí hudebními značkami - pozná a napíše houslový klíč - umí číst a psát noty podle hodnot, noty požadovaných hodnot najde v zápisu - slovně charakterizuje podobu not	Seznámení s pojmy z hudební nauky - dynamické značky, repetice - houslový klíč, noty půlové čtvrt'ové, osminové, grafické ztvárnění - notová řada a její graf	ČJ

HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata
☐ <i>zpívá v jednohlase</i>	- zazpívá nejméně 5 písní z paměti - předvede správné rozezpívání a dodržuje pravidla hlasové hygieny - aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém zápisu - zazpívá ve skupině kánon - reaguje na gesta dirigenta - orientuje se ve složitější rytmicizaci a melodizaci písní	Vokální činnost, nácvik písní - práce s písněmi v dur i moll - rozezpívání a hlasová hygiena - další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) - melodie postupující ve skocích a krocích, melodie lomená - motiv, předvětí, závětí - změny tempa a dynamiky - rytmicizace a melodizace v $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ taktu	ČJ OSV
☐ <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty</i>	- zapojí se do instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze	Instrumentální činnosti - instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze - rytmické doprovody ve $\frac{2}{4}$ a $\frac{3}{4}$ taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových a osminových	
☐ <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	- rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků	- hra na Orffovy nástroje - hra dvoutaktových mezer	

	- doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou		
☐ <i>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	- dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her - zkouší tančit polku, sousedskou, menuet, polonézu, tvoří pohybové kreace na rock	Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami - taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze - přísuvný krok - tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) - taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	TV OSV
☐ <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	- pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby	- taneční improvizace	
	- v klidu sleduje symfonické nebo	Poslechové činnosti - práce s nejméně 4 poslechovými	PRV OSV

□ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	nástrojové skladby - rozliší hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, činely - rozliší hudbu podle její společenské funkce	skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) - epizody ze života skladatelů poslouchané hudby - hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, činely (podoba, zvuk) - hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve, dnes)	
	- napíše, čte, vyhledá, označí pomlku (celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou) - správně do osnovy napíše houslový klíč - rozezná a pojmenuje noty $c^1 - a^1$	Seznámení s pojmy z hudební nauky - pomlky, houslový klíč, posuvky, noty $c^1 - a^1, 4/4$ takt	

HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata
☐ <i>zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>	- zazpívá ve sboru nejméně 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti a zazpívá je ve skupině nebo sólo - ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii - zazpívá staccato, legato, naváže tóny - zapojí se do hudební hry s tónovou řadou - dle individuálních dispozic intonuje půltóny - rozpozná předvěti a závětí	Vokální činnost, nácvik písní - práce s minimálně 10 písněmi v dur i moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie - sjednocování rozsahu c¹ - d² transpozice do zpěvní polohy - prvky pěvecké techniky (staccato, legato) - prodlužování výdechu - osminová řada dur - půltóny a celé tóny	VL OSV
☐ <i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>	- zazpívá durovou stupnici na vokály (C dur na jména not) - provede melodizaci a rytmizaci textů, obmění hudební modely - předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu	- melodizace a rytmizace textů - orientace v notovém záznamu	

☐ <i>využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i>	- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti - hra na jednoduché Orffovy nástroje - přehrání melodie jednoduchých lidových písní	
☐ <i>vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	- vytváření jednoduchých přede her a meziher	- doprovod T a D - čtyřtaktová přede hra, mezihra, dohra	
☐ <i>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	- zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců - improvizuje při tanci - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4taktu	Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci - tance: např. pilky, hulán, sousedská, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby nebo alespoň prvky těchto tanců - taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím) - taneční improvizace - hra na tělo	TV OSV
☐ <i>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých</i>	- předvede správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné,	Poslechové činnosti - práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák,	VL MV

hudebních výrazových prostředků	- hymnické - rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů - uvede základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby - podle zvuku a tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon - rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální)	Janáček, Mozart,...) - pochod, polka, valčík, menuet, rondo - vánoční hudba - hymna ČR - epizody ze života hudebních skladatelů - seznámení s hudebními nástroji - odlišování durového a mollového tónorodu	
☐ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- v klidu a pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby, projevuje toleranci k různým hudebním žánrům	- malá hudební forma	
	- napíše správně výškově tóny h^1 - d^2 , najde je v notovém zápisu, čte noty - správně píše posuvky, pojmenuje je - používá správných tvarů notového písma - vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zazpívá - vyjmenuje tóny stupnice C dur	Seznámení s pojmy z hudební nauky - noty h^1, c^2, d^2 - pomocné linky - předznamenání (obecně) - procvičování notového písma - stupnice (obecně) - stupnice C dur	ČJ

HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata
☐ <i>zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i>	- zazpívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti, zazpívá také ve skupině nebo sólo - ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, správně se chová při hymně - uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících - pokusí se o dvojhlas	Vokální činnost, nácvik písní - práce s minimálně 10 písněmi v dur a moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) - hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně - další pěvecké techniky - upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících - střídavý dech - sjednocování hlasového rozsahu h¹ - d² - počátky dvojhlasu, příprava trojhlasu, trojhlasý kánon - synkopa, triola - rytmická cvičení	VL OSV
☐ <i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou)</i>	- zazpívá stupnici a kvintakord dur a moll	- stupnice a kvintakord dur a moll	

<i>jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>			
☐ využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché Orffovy nástroje podle notového nebo grafického záznamu	Instrumentální činnosti - doprovod pomocí Orffových nástrojů - upevňování získaných dovedností z nižších ročníků - hra doprovodů podle notového záznamu	
☐ vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- hudební improvizace	- vlastní doprovody	
☐ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby - poslechem i pohledem rozpozná harfu, varhany i další hudební nástroje z nižších ročníků - je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje	Hudebně pohybové činnosti - práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i moll - rozlišování hudby polyfonní a homofonní (vokální i instrumentální) - další hudební nástroje (harfa, varhany) -	TV OSV
☐ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- vysvětlí skladatelský význam uvedených skladatelů - pojmenuje výrazové prostředky hudby	Poslechové činnosti - poslech“ lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60. let - významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba	VL MV
☐ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby		- hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve, dnes	VL

	- čte a píše noty v rozsahu $c^1 - g^2$ i - noty s posuvkami v houslovém klíči - vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používaná v notových zápisech zpěvníků - realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (říkadlo)	Seznámení s pojmy z hudební nauky -čtení a psaní not v houslovém klíči v uvedeném rozsahu - rytmická cvičení - intervaly obecně, jejich vyjmenování	
--	---	--	--

5.9 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (*Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků*) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2. a 3. ročníku 1 hodinu týdně a ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Ve výuce v *1. vzdělávacím období* (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve *2. období* (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Výtvarná výchova lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání,
- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastních i druhých.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých; jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- naučíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,
- naučíme žáky chránit své zdraví při práci, pomáháme žákům při volbě jejich budoucího povolání.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- žák se vyjadřuje pomocí digitálních prostředků

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), - porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;	- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, - pozná různorodé přírodní a umělé materiály, - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji;	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže);	PRV OSV
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, - uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;	- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), - tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, - dokáže míchat a překrývat barvy, - rozezná teplé a studené, světlé a tmavé;	- fantazijní představy, - hra s barvou, - plošné a prostorové vyjádření, - originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků;	M OSV
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, - vnímá událost různými smysly, - uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání;	- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu;	PRV

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, - originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty;	- kombinace neobvyklých předmětů, - alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku;	M
- na základně vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, - vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, - toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí, - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, - vystavuje své práce, - podílí se na zlepšení prostředí školy.	- tolerance a porovnávání, - tvorba a interpretace uznávaných autorů, - ilustrace dětských knih, - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, - vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, - instalace výstavy, - vkus a nevkus v interiéru.	ČJ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), - porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;	- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, - pozná různorodé přírodní a umělé materiály, - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji;	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže);	PRV OSV
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, - uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;	- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), - tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, - dokáže míchat a překrývat barvy, - rozezná teplé a studené, světlé a tmavé;	- fantazijní představy, - hra s barvou, - plošné a prostorové vyjádření, - originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků;	M OSV
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, - vnímá událost různými smysly, - uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání;	- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu;	PRV

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, - originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty;	- kombinace neobvyklých předmětů, - alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku;	M
- na základně vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, - vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, - toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí, - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, - vystavuje své práce, - podílí se na zlepšení prostředí školy.	- tolerance a porovnávání, - tvorba a interpretace uznávaných autorů, - ilustrace dětských knih, - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, - vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, - instalace výstavy, - vkus a nevkus v interiéru.	ČJ

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), - porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;	- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, - pozná různorodé přírodní a umělé materiály, - seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji;	- pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), - rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže);	PRV OSV
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, - uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;	- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), - tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, - dokáže míchat a překrývat barvy, - rozezná teplé a studené, světlé a tmavé;	- fantazijní představy, - hra s barvou, - plošné a prostorové vyjádření, - originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků;	M OSV
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, - vnímá událost různými smysly, - uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání;	- souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu;	PRV

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, - odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností;	- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, - originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty;	- kombinace neobvyklých předmětů, - alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku;	
- na základně vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, - vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, - toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, - porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí, - ověřuje si vliv své činnosti na okolí, - vystavuje své práce, - podílí se na zlepšení prostředí školy.	- tolerance a porovnávání, - tvorba a interpretace uznávaných autorů, - ilustrace dětských knih, - rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, - vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, - instalace výstavy, - vkus a nevkus v interiéru.	ČJ OSV

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - <i>při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření,</i> - <i>porovnává je na základě vztahů</i>	- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností, - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, barevné kontrasty, proporční vztahy, - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy;	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru, - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků;	M OSV
- <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, - ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce);	- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředcích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité	PŘ, VL EV

		tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění, - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce;	
- <i>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly,</i> - <i>uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;</i>	- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, - rozlišuje vhodnost použití obrazných;	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením;	VL
- <i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření,</i> - <i>pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků</i>	- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření.	- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i	

<i>svobodně volí a kombinuje prostředky</i>		ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky	
<i>- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;</i>			
<i>- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</i>			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ROČNÍK

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - <i>při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření,</i> - <i>porovnává je na základě vztahů</i>	- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností, - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, barevné kontrasty, proporční vztahy, - uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy;	- kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru, - uplatnění spontaneity, hledání nových kontextů pro uplatnění samostatně vytvořených a přejatých obrazových znaků;	M OSV
- <i>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</i>	- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, - ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce);	- pozorování vzhledu a chování v různých situacích a prostředcích, slovně charakterizovat hledání podnětů v reálném prostředí, pozorování projevů života až k inspiraci pro vlastní tvorbu, konkrétní projevy volného umění a užité	PČ

		tvorby, architektury, plošné kompozice, práce s literaturou zaměřenou na výtvarné umění, - komunikační obsah obrazových znaků samostatně vytvořených i přejatých, vhodnost užití obrazových znakových prostředků pro dosažení konkrétních účinků v komunikaci, účast na instalaci školní výstavy, účast při přípravě kolekce;	
- <i>nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly,</i> - <i>uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;</i>	- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, - rozlišuje vhodnost použití obrazných;	- účinek uměleckého díla současnosti a minulosti, porovnání vlastní interpretace s všeobecně uznávanými pravidly, hledání, rozlišování a vytváření obrazných znakových prostředků pro vyjádření jak statického, tak dynamického chápání reality, uspořádání objektů do celků (výraznost, velikost, vzájemné postavení), hledisko vnímání a motivace přístupů k vizuálně obrazným vyjádřením;	VL
- <i>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření,</i> - <i>pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků</i>	- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření.	- nové kontexty pro uplatnění samostatně vytvořených i přejatých obrazových znaků, výtvarná výpověď hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vyjádření se k tvorbě vlastní i	EV

<i>svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</i>		ostatních, tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření, komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, proměny komunikačního obsahu.	
- <i>porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;</i> -			
- <i>nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</i>			

5.10 PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní výchova** vychází ze vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova je rozdělena do 4 tématických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

KOMPETENCE K UČENÍ

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě,
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí, učí je plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost a cíleně vytváří situace, v nichž má žák radost z učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů,
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie, netoleruje agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování žáků.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch,
- učitel vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami,
- učitel vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- žák využívá digitální technologie k vytváření výrobků – návody pracovních postupů

PRACOVNÍ VÝCHOVA 1. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,</i> - <i>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,</i> - <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy;</i>	Žák: - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru, - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál, - umí stříhat textil a nalepit textilií, - umí tvarovat hmotu, vyrábět vlastní výrobky, - ověří vlastnosti materiálů v praxi, - popíše jednoduchý pracovní postup, - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti, - uvede způsob a použití jednoduché operace, - napodobí předváděnou práci, - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet;	- práce s drobným materiálem – papír, karton - práce s drobným materiálem – přírodniny - práce s textilem - práce s modelovací hmotou	PRV OSV, EV

- <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;</i>	- dovede sestavovat stavebnicové prvky, - umí montovat a demontovat stavebnici;	- konstrukční činnosti	M
- <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky,</i> - <i>pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě;</i>	- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání;	- pěstitelské činnosti	PRV OSV
- <i>připravuje samostatně jednoduchý pokrm, upravuje stůl pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.</i>	- zná základy správného stolování a společenského chování, - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, - předvede ošetření drobného poranění.	- příprava pokrmů	ČJ

PRACOVNÍ VÝCHOVA 2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,</i> - <i>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,</i> - <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy;</i>	Žák: - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru, - dovede navlékat, aranžovat, třdit při sběru přírodní materiál, - umí stříhat textil a nalepit textilií, se naučí zadní steh, umí přišít knoflíky, vyrobí jednoduchý textilní výrobek, - umí tvarovat hmotu, vyrábět vlastní výrobky, - ověří vlastnosti materiálů v praxi, - popíše jednoduchý pracovní postup, - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti, - uvede způsob a použití jednoduché operace, - napodobí předváděnou práci,	- práce s drobným materiálem – papír, karton - práce s drobným materiálem – přírodniny - práce s textilem - práce s modelovací hmotou	PRV OSV, EV

	- rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet, - předvede dovednost organizovat práci skupiny;		
- <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;</i>	- dovede sestavovat stavebnicové prvky, - umí montovat a demontovat stavebnici, - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu, - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze;	- konstrukční činnosti, - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy	M
- <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky,</i> - <i>pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě;</i>	- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, - umí zasít semena, - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování;	- pěstitelské činnosti	PRV
- <i>připravuje samostatně jednoduchý pokrm, upravuje stůl pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.</i>	- zná základy správného stolování a společenského chování, - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně), - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, - předvede ošetření drobného poranění.	- příprava pokrmů	ČJ, PRV

PRACOVNÍ VÝCHOVA 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,</i> - <i>vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,</i> - <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy;</i>	Žák: - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru, - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál, - umí stříhat textil a nalepit textilií, se naučí zadní steh, umí přišít knoflíky, vyrobí jednoduchý textilní výrobek, - umí tvarovat hmotu, vyrábět vlastní výrobky, - ověří vlastnosti materiálů v praxi, - popíše jednoduchý pracovní postup, - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti, - uvede způsob a použití jednoduché operace, - napodobí předváděnou práci,	- práce s drobným materiálem – papír, karton - práce s drobným materiálem – přírodniny - práce s textilem - práce s modelovací hmotou	PRV, OSV

	- rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet, - předvede dovednost organizovat práci skupiny;		
- <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;</i>	- dovede sestavovat stavebnicové prvky, - umí montovat a demontovat stavebnici, - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu, - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze;	- konstrukční činnosti, - grafická komunikace, technické náčrty a výkresy	M
- <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky,</i> - <i>pečuje o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě;</i>	- zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, - umí zasít semena, - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování;	- pěstitelské činnosti	PRV EV
- <i>připravuje samostatně jednoduchý pokrm, upravuje stůl pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování.</i>	- zná základy správného stolování a společenského chování, - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně), - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek, - předvede ošetření drobného poranění.	- příprava pokrmů	ČJ, PRV

PRACOVNÍ VÝCHOVA 4. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, - udržuje pořádek na pracovním místě, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, - poskytuje první pomoc při drobném poranění;	Žák: - předvede správné praktické činnosti s daným materiálem, - rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti, - předvede základní dovednosti práce s technickými materiály, - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech, - používá složitější pracovní nářadí a pomůcky, - zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu, - vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí, - samostatně dle vlastní představy vypracuje plánec výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup,	- práce s materiály – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, folie, dřevo, plasty, - vlastnosti materiálu, užití v praxi, - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň;	PŘ OSV

	vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší, - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu, - při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost, - používá složitější metodickou řadu pracovního postupu, - samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy, - vystihne podstatu pracovního procesu;		
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu;	- určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku, - sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup, - vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí, - napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo, - při pracovním postupu použije kreslený návod, - provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci pozná	- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie, - lidové zvyky, tradice, řemesla, - práce montážní a demontážní, - stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem, - bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu;	M

	vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek, - vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem, - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, - ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění, - dodržuje bezpečnost a hygienu práce, - dodržuje pořádek na pracovním místě;		
- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování, - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví; poskytuje první pomoc při úrazu při práci na zahradě;	- vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře, - uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny, - provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny, - rozliší jednoduché pěstitelské nářadí, - při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy;	- pěstitelské práce;	PŘ EV

- zná základní vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduché pohoštění, - uplatňuje zásady správné výživy, - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování, - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni.	- orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	- základní vybavení kuchyně, - výběr, nákup a skladování potravin, - technika v kuchyni, historie a význam.	
--	---	---	--

PRACOVNÍ VÝCHOVA 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, Průřezová témata)
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, - udržuje pořádek na pracovním místě, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, - poskytuje první pomoc při drobném poranění;	Žák: - předvede správné praktické činnosti s daným materiálem, - rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti, - předvede základní dovednosti práce s technickými materiály, - bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech, - používá složitější pracovní nářadí a pomůcky, - zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu, - vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí, - samostatně dle vlastní představy vypracuje plánec výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup, vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší,	- práce s materiály – přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, folie, dřevo, plasty, - vlastnosti materiálu, užití v praxi, - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň;	PŘ OSV

	- dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu, - při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost, - používá složitější metodickou řadu pracovního postupu, - samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy, - vystihne podstatu pracovního procesu;		
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu;	- určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku, - sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup, - vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí, - napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo, - při pracovním postupu použije kreslený návod, - provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek,	- grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie, - lidové zvyky, tradice, řemesla, - práce montážní a demontážní, - stavebnice, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem, - bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu;	M

	- vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem, - důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji a pomůckami, - ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění, - dodržuje bezpečnost a hygienu práce,		
- zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování, - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví; poskytuje první pomoc při úrazu při práci na zahradě;	- vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře, - uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny, - provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny, - rozliší jednoduché pěstitelské nářadí, - při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy;	- pěstitelské práce;	PŘ, INF EV
- zná základní vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduché pohoštění, - uplatňuje zásady správné výživy,	- orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	- základní vybavení kuchyně, - výběr, nákup a skladování potravin, - technika v kuchyni, historie a význam.	VL,INF

- <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování,</i> - <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni.</i>	práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.		
--	---	--	--

5.11 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu Tělesná výchova sice členěna do třech základních, na sebe navazujících, etap, ty se však meziročníkově značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník).

Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výchova vyučuje jako povinný předmět v 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou. Plavání je pro děti dobrovolné, podle zájmu rodičů, jejich finančních možností a zdraví jejich dítěte.

KOMPETENCE K UČENÍ

vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.

- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti,

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku

vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

vychovávat žáky

- jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
 - Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
 - Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
 - Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1.ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO		PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	ATLETIKA		
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem - předvede nízký a polovysoký start - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	<u>Základní pojmy</u> - týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech - zjednodušené startovní povely a signály - vhodné oblečení pro atletické činnosti <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 20 až 40 m - motivovaný běh v terénu až do 10 minut	(běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa - skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod kriketovým - hod míčkem z místa	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – posouvání vlastních limitů

	GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze - zvládá kotoul vpřed, vzad - skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	<u>Základní pojmy</u> - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení <u>Akrobacie</u> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad - kotoul vzad <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny - skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny <u>Lavička (kladinka)</u> - chůze s dopomocí	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

- zvládá základy šplhu s dopomocí učitele	Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky max.2 metrů s dopomocí	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - d)rytmizovaný pohyb,nápodoba pohybem,tvořivé vyjádření rytmu pohybem	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.
- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo	POHYBOVÉ HRY <u>Základní pojmy:</u> - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her - a v různých podmínkách	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.

tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	- využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	
	SPORTOVNÍ HRY	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	<u>Základní pojmy</u> - spojené s osvojovanými činnostmi, - náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <u>Vlastní nácvik</u> - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) - základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>ÚPOLY</u> - přetahy a přetlaky PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ,	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.

	RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ: Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinám Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.	
--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 2.ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	ATLETIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní pojmy související z během, skokem do dálky a hodem - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa, hodů míčkem z místa a za chůze	<u>Základní pojmy</u> - názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů, - základy bezpečnosti při atletických činnostech - vhodné oblečení pro atletické činnosti - zjednodušené startovní povely a signály <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - základy nízkého a polovysokého startu - rychlý běh na 30 až 50 m - motivovaný běh v terénu až do 10 min.(běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh) <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - odraz z místa	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

	- skok do dálky z místa <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z místa - hod míčkem z chůze	
	GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze -zvládá kotoul vpřed,vzad,skoky prosté snožmo z trampolíny	<u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu - názvy používaného náčiní a nářadí - základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení - vhodné oblečení pro gymnastiku - gymnastické držení těla - soustředění na cvičení <u>Akrobacie</u> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

- zvládá základy gymnastického odrazu - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele - užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence	Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu - skoky prosté odrazem snožno z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švedskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) - chůze s dopomocí (různé obměny) Šplh na tyči - průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož - šplh do výšky maximálně 2 metrů	
	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus pohybem	<u>Základní pojmy</u> - základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci - vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmitizovaný pohyb, nápodoba pohybem, - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem - soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.
	POHYBOVÉ HRY	

- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, pohádkou, svou představou, zkušeností	<u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými hrami a používaným náčiním - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách - využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám	
	SPORTOVNÍ HRY	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry jako je vybíjená apod. - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti - uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	<u>Základní pojmy</u> - spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště - základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách <u>Vlastní nácvik</u> - držení míče jednoruč a obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvoleno i opačnou rukou) - základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) - základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) <u>ÚPOLY</u> - přetahy a přetlaky	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.

	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ	
	PLAVÁNÍ Základní plavecký výcvik (dle možností školy a žáků)	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

TĚLESNÁ VÝCHOVA 3.ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	ATLETIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z chůze i z rozběhu - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára), vydat pokyny pro start	<u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké - dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení - startovní povely - základy techniky běhů, skoků a hodů <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start na povel, polovysoký start - rychlý běh do 60 m - vytrvalostní běh v terénu až do 15 minut (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze do 600 m <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků)	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	<u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem	
	GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci za pomoci učitele je dodržuje - aktivně se zapojuje do pohybových činností - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty atd.) - správně provede kotoul vpřed a vzad	<u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd.(s širším spektrem náčiní) <u>Akrobacie</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

- reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základy estetického držení těla - zvládá základy estetického pohybu těla a jeho částí	<u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok 2-4 dílů z odrazem z trampolínky - roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky Lavička (kladinka) - chůze bez pomoci (různé obměny chůze) Šplh na tyči - šplh do výšky 4 metrů bez dopomoci RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNYSTIKA <u>Základní pojmy</u> - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu - tvořivé vyjádření rytmu pohybem - základní tance založené na taneční - chůzi a běhu (klusu) - základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném (seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem) - bezpečnost při gymnastických činnostech	
---	--	--

- snaží se reagovat na hezký i nezvládnutý pohyb - zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném		
	POHYBOVÉ HRY	
- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit - zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření - snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her	<u>Základní pojmy</u> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - bezpečnost při různých druzích her	
	SPORTOVNÍ HRY	
Žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) - jedná v duchu fair play za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží	<u>Základní pojmy</u> - základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) související s osvojovanou činností - základní označení a vybavení hřišť - vhodné oblečení a obutí pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, strčením) - chytání míče jednoruč a obouruč - vedení míče driblingem - střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolanou rukou) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.

	zjednodušených pravidel (vybíjená, minibasketbal) <u>ÚPOLY</u> - přetahy a přetlaky	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ	
	- zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. <u>PLAVÁNÍ</u> - Dle možnosti školy lze zařadit v rámci hodin tělesné výchovy „Základní plavecký výcvik	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy průřezová témata)
	ATLETIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlas	<u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště - základní techniky běhů, skoků, hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) „polovysoký start“ - rychlý běh na 60 m - vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) - vytrvalý běh na dráze 600 m <u>Skok</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvoj kroků)	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

	- skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna - základy rozměření rozběhu <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem s rozběhem - spojení rozběhu s odhodem	
	GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy aktivně - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení - zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s pomocí - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zvládá chůzi na lavičce bez pomoci - zvládá základy šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	<u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů <u>Akrobacie</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou s pomocí <u>Přeskok</u> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našír odrazem z trampolínky (můstku)	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

Žák: - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - reaguje na hezký i neovládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	- roznožka přes kozu našír odrazem z trampolínky (můstku) <u>Lavička (kladinka)</u> - chůze bez dopomoci s různými obměnami <u>Šplh na tvči</u> - šplh do výšky 4 m RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA <u>Základní pojmy</u> - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) - základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách - změny poloh, obměny tempa rytmu - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4) - základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu	
	POHYBOVÉ HRY	
Žák:	<u>Základní pojmy</u> - souvisejí s funkcemi her, pravidla a	OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a

- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	používaným náčiním - variace her jednoho druhu - využití přírodního prostředí pro pohybové hry - využití netradičního náčiní	sociálních dovedností pro etické zvládnutí soutěže. OSV – osobnostní rozvoj, kreativita – vytváření pravidel a jejich kreativní využívání.
	SPORTOVNÍ HRY	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)	<u>Základní pojmy</u> - osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla zjednodušených sportovních her - základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem)	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce. MV, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu. OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.

- zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je základních kombinací i v utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	- chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba vnitřním nártem na branku - z místa i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu <u>ÚPOLY</u> V rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni. PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ PLAVÁNÍ	
--	---	--

	BRUSLENÍ TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
--	---	--

TĚLESNÁ VÝCHOVA 5. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
	ATLETIKA	
Žák: - uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá základní techniku běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách - zvládá základní techniku skoku do výšky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	<u>Základní pojmy</u> - základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, - pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště - základy techniky běhů, skoků a hodů - startovní povely - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů <u>Běh</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda - nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start - rychlý běh na 60m - vytrvalý běh na dráze 800 m - vytrvalý běh na dráze 800 m	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

	<u>Skok do dálky a výšky</u> - průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti - skok do dálky z rozběhu - postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) - skok do výšky (skrčný, střížný) z krátkého rozběhu - rozměření rozběhu <u>Hod</u> - průpravná cvičení pro hod míčkem - hod míčkem z rozběhu - spojení rozběhu s odhodem	
	GYMNASTIKA	
Žák: - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá aktivně základní osvojované pojmy - dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení - při gymnastickém cvičení zvládá přesné provádění pohybů - zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí) - zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky - zvládá základy chůze na kladině s obměnami - zvládá základy šplhu	<u>Základní pojmy</u> - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) - základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. <u>Akrobacie</u> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - stoj na rukou (s pomocí) - akrobatické kombinace	OSV – osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností ve sportu.

- jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - uvědomuje si jména základních lidových tanců,dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - vyjádří pohybem různé činnosti, představy, nálady rytmy, melodii atd. - reaguje na hezký pohyb i nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu - dovede pohybem vyjádřit výrazně rytmický a melodický	Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - skrčka přes kozu (bednu, koně) našír odrazem z můstku - roznožka přes kozu našír odrazem z můstku Kladina l m (převážně dívky) - chůze s obměnami Šplh na tyči, na laně - průpravná cvičení pro šplh - šplh na tyči do výše 4 m - šplh na laně do výše 4 m RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy - názvy základních lidových tanců, držení partnerů při různých tancích, vzájemné chování při tanci - základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základní taneční krok 2/4 a 3/4 - základy cvičení s náčiním (šátek, švihadlo, míč aj.) při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy	
---	--	--

doprovod - nestydí se při tanci se žákem opačného pohlaví - umí několik lidových tanců, valčíkový a polkový krok		
	POHYBOVÉ HRY	
žák: - uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet - zvládá 10-20 různých pohybových her, a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her - umí pohybově vyjádřit předmět, bytost, zvíře, náladu - dovede si pro pohybovou hru vytvořit nové náčiní (samostatně nebo s pomocí rodiny, učitele) - uplatňuje základy pravidel bezpečnosti	<u>Základní pojmy</u> - související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním - variace her více druhů - využití přírodního prostředí pro pohybové, hry - využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní	OSV – sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání soutěže. OSV – osobnostní rozvoj, kreativita – vytváření pravidel a jejich kreativní využívání.
	SPORTOVNÍ HRY	
Žák: - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	<u>Základní pojmy</u> - související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených	OSV – kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.

- uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim předcházet - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samo-statně nebo za pomoci učitele) - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel - uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play jednání ve hře - projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu). - dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. - dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat. - zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	sportovních her (miniher) - základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání - vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry <u>Vlastní nácvik</u> - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem) - chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy - vedení míče (driblingem, nohou) - střelba jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem na branku (z místa) i z pohybu, vyvolanou rukou, nohou - udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu - průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená) - základní spolupráce ve hře	MV, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu. OSV – sociální rozvoj, mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy.
--	--	--

	<u>ÚPOLY</u> V rámci tématu „Pohybové hry“ a „Průpravná,kondiční cvičení“ je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.	
	PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ (Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.) TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	

5.12 Třídnická hodina

1. ročník

TÉMATICKÉ OKRUHY	ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ			
Rozvoj schopnosti poznávání.	• Cvičení smyslového vnímání • Cvičení pozornosti a soustředění • Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	Smyslové hry. Logické hry.	ČJ, MA
Sebepoznání a sebepojetí	• Já jako zdroj informací o sobě • Druzí jako zdroj informací o mně • Moje vztahy k druhým lidem	Potřebujeme jeden druhého.	ČJ, PRV
Seberegulace a sebeorganizace	• Cvičení sebekontroly a sebeovládání	Řešení problémů, agresivních projevů chování.	TV
Psychohygiena	• Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému • Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích	Jak ostatní rozesmát.	ČJ, PRV

Kreativita	• Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	Vlastní tvoření.	VV, PČ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
Poznávání lidí	• Vzájemné poznávání ve skupině, třídě • Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Hry na vzájemné poznání se.	ČJ, MA, PRV
Mezilidské vztahy	• Péče o dobré vztahy • Chování podporující dobré vztahy • Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Soužití s druhými lidmi. Svět kolem nás – všimnout si rozdílů.	PRV
Komunikace	• Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč verbální a neverbální • Komunikace v různých situacích	Informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba.	ČJ, MA, PRV, TV
Kooperace a kompetice	• Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci • Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	Dovednost odstoupit od vlastního nápadu. Řešení konfliktů, podřízení se.	ČJ, MA
MORÁLNÍ ROZVOJ			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	• Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů sociálních rolí	Zachovám se jinak? Pohádkové příběhy.	ČJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	• Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	Odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost.	PRV

2.ročník

TÉMATICKÉ OKRUHY	ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ			
Rozvoj schopnosti poznávání.	• Cvičení smyslového vnímání • Cvičení pozornosti a soustředění • Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	Smyslové hry. Logické hry.	ČJ, MA
Sebepoznání a sebepojetí	• Já jako zdroj informací o sobě • Druzí jako zdroj informací o mně • Moje vztahy k druhým lidem	Potřebujeme jeden druhého.	ČJ, MA , PRV
Seberegulace a sebeorganizace	• Cvičení sebekontroly a sebeovládání	Řešení problémů, agresivních projevů chování.	TV, ČJ
Psychohygiena	• Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému • Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích	Jak ostatní rozesmát.	PRV
Kreativita	• Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	Vlastní tvoření.	VV, PČ

SOCIÁLNÍ ROZVOJ	•		
Poznávání lidí	- Vzájemné poznávání ve skupině, třídě - Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Hry na vzájemné poznání se.	ČJ, PRV
Mezilidské vztahy	- Péče o dobré vztahy - Chování podporující dobré vztahy - Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc	Soužití s druhými lidmi. Svět kolem nás – všímat si rozdílů.	ČJ
Komunikace	- Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč verbální a neverbální - Komunikace v různých situacích	Informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba.	HV, ČJ
Kooperace a kompetice	- Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci - Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	Dovednost odstoupit od vlastního nápadu. Řešení konfliktů, podřízení se.	ČJ, MA
MORÁLNÍ ROZVOJ	•		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů sociálních rolí	Zachovám se jinak? Pohádkové příběhy.	ČJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	Odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost.	ČJ, MA TV

3.ročník

TÉMATICKÉ OKRUHY	ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO	PŘESAHY A VAZBY (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ			
Rozvoj schopnosti poznávání.	• Cvičení smyslového vnímání • Cvičení pozornosti a soustředění • Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	Smyslové hry. Logické hry.	MA, ČJ
Sebepoznání a sebepojetí	• Já jako zdroj informací o sobě • Druzí jako zdroj informací o mně • Moje vztahy k druhým lidem • Co o sobě vím a co ne • Jak se promítá mé já v mém chování	Potřebujeme jeden druhého. Podat pomocnou ruka ostatním.	ČJ, MA, PRV
Seberegulace a sebeorganizace	• Cvičení sebekontroly a sebeovládání • Regulace vlastního chování a prožívání • Stanovování vlastních osobních cílů	Řešení problémů, agresivních projevů chování. Sebehodnocení vlastních pokroků v učení a chování.	TV, MA, ČJ
Psychohygiena	• Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému	Jak ostatní rozesmát.	ČJ, MA

	• Sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích • Dobrá organizace času	Práce s nervozitou. Když se cítím ublíženě. Plánování činností.	
Kreativita	• Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	Vlastní tvoření.	VV, PČ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
Poznávání lidí	• Vzájemné poznávání ve skupině, třídě • Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	Hry na vzájemné poznání se. Jak se cítí ostatní.	PRV, MA, ČJ
Mezilidské vztahy	• Péče o dobré vztahy • Chování podporující dobré vztahy • Empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc • Vztahy a naše skupina, třída	Soužití s druhými lidmi. Svět kolem nás – všímat si rozdílů.	PRV
Komunikace	• Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč verbální a neverbální • Komunikace v různých situacích	Informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba.	ČJ

	• Cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání	Záleží mi na ostatních.	
Kooperace a kompetice	• Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci • Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci	Dovednost odstoupit od vlastního nápadu. Řešení konfliktů, podřízení se.	MA, ČJ
MORÁLNÍ ROZVOJ			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	• Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů sociálních rolí	Zachovám se jinak? Pohádkové příběhy.	ČJ, PRV
Hodnoty, postoje, praktická etika	• Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí	Odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost. Dodržet slovo.	PRV

6. Hodnocení žáků

Hodnocení výsledku vzdělávání žáků je v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a na základě vyhlášky č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

Hodnocení posuzuje dosaženou míru očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách ŠVP.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Hodnocení žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné a je součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí (viz níže). Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků projevů žáka (viz níže).

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žák informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky
- před koncem každého čtvrtletí – třídní schůzky
- kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí, neklasifikují. Jejich

klasifikace ze školy při zdravotnickém zřízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

Zásady klasifikace

- uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- přihlížet k věkovým zvláštnostem žáka, popř. k určitým indispozicím
- klasifikační stupeň určí učitel daného předmětu, výjimku tvoří komisionální zkoušky
- stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období, učitel přihlíží ke kvalitě a k systematičnosti práce žáka
- hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka, všechny projevy porušování norem (agresivita – i verbální, netolerance) je povinen okamžitě řešit pedagogický pracovník, který je projevu přítomen
- případy zaostávání žáků v učení, popř. problémy v chování se projednávají v pedagogické radě
- konec klasifikačního období určí ředitel školy

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různé druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, pohybové,...
- analýza činností žáka
- konzultace s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP
- komunikace s žákem a zákonnými zástupci
- žák musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně nejméně 2x za každé pololetí, učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka
- učitel zapíše žákovi klasifikaci do žákovské knížky, žák musí mít v žákovské knížce zapsanu klasifikaci z ústního nebo písemného zkoušení alespoň dvakrát za pololetí
- ústní zkoušení je hodnoceno ihned, výsledky písemného zkoušení co nejdříve
- učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka
- učitel uchovává písemné podklady pro klasifikaci po dobu jednoho klasifikačního období

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Škola vytváří podmínky pro sebehodnocení žáků zajištění zpětné vazby objektivitu hodnocení školy jako vzdělávací instituce.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- žák dostává každé pololetí vysvědčení, za první pololetí lze žákovi vydat výpis vysvědčení
- hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů, o způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy (se souhlasem ŠR)
- upřednostněno je hodnocení klasifikačními stupni v tradiční pětistupňové stupnici. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno dle doporučení PPP a tito žáci mohou být v určitých (event. všech) předmětech hodnoceni slovně. Slovní hodnocení lze využít po schválení vedením školy i k hodnocení některých předmětů převážně s výchovným zaměřením v celých třídních kolektivech
- v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, škola převede hodnocení (na žádost dané školy nebo zákonného zástupce), pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání převede škola slovní hodnocení do klasifikace
- u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka
- v posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení (§44 zákona č. 561/2004 Sb.), v pátém ročníku ZV vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání na SŠ.

Stupně hodnocení a klasifikace

v souladu s ustanoveními §14 a §15 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 –výborný
- 2 –chvalitebný
- 3 –dobrý
- 4 –dostatečný
- 5 –nedostatečný.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Celkové hodnocení prospěchu žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl(a) s vyznamenáním;

Prospěl(a);

Neprospěl(a);

Nehodnocen(a).

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

- do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně ZŠ, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník
- v případě pochybností zákonného zástupce o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka (viz §22 vyhlášky č. 48/2005 Sb.);
- žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni ZŠ již jednou ročník opakoval, tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů;

Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků ve vyučovaných předmětech se hodnotí v souladu s požadavky učebních osnov.

Stupeň 1 – výborný:

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen studovat vhodné texty.

Stupeň 2 – chvalitebný:

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené a poznatky a dovednosti. Myslí správně. V ústním a písemném projevu mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je bez větších nepřesností. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 – dobrý:

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele opravovat. V uplatňování osvojených poznatků se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný:

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činnostech má větší nedostatky. Je nesamostatný. V písemném a ústním projevu je objevují vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný:

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Podstatné nedostatky se objevují v intelektuální a motorické činnosti. Nedovede uplatnit své vědomosti ani s pomocí učitele. Je nesamostatný. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Pro klasifikaci žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole nebo formou individuální výuky platí §38, odst. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle §18 –20 vyhlášky č. 48 ze dne 18. ledna 2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Pravidla pro udělování výchovných opatření

Podle:

- ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 561 / 2004 Sb.,
- ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a o některých náležitostech plnění povinné školní docházky

I. Pochvala třídního učitele

Pochvala TU může být udělena na základě vlastního rozhodnutí třídního učitele i na základě podnětu jiných vyučujících a po projednání s ředitelem školy za:

- významný projev školní iniciativy (úspěšná účast v soutěžích různého typu)
- příkladnou účast na akcích pořádaných pro širokou veřejnost
- významnou pomoc spolužákovi
- aktivní zapojení do třídních akcí
- déle trvající úspěšnou práci
- za slušné chování v průběhu klasifikačního období

II. Pochvala ředitele školy

Pochvala ŘŠ může být udělena na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiného člena pedagogického sboru po projednání na pedagogické radě za:

- mimořádný projev lidskosti
- mimořádnou školní iniciativu
- záslužný nebo statečný čin
- dlouhodobou úspěšnou práci

Pochvaly TU a ŘŠ budou zaznamenány do žákovské knížky, do katalogového listu a do školní matriky (zajistí třídní učitel).

III. Napomenutí třídního učitele

Napomenutí TU může udělit třídní učitel samostatně za občasné porušování školního řádu za:

- sklon k ničení školního majetku
- nevhodné chování o přestávkách
- občasné neomluvené pozdní příchody do vyučování
- zapomínání domácích úkolů a nenošení školních potřeb
- vyvolávání drobných konfliktů se spolužáky
- projevy nekázně ve vyučování a používání nevhodných slovních výrazů
- občasné nevhodné chování k slabším spolužákům

- vyrušování při vyučování
- za krádež
- sklon k šikaně (psychické i fyzické)
- občasné nevhodné chování k pedagogům či jiným zaměstnancům školy
- opakované používání mobilního telefonu při vyučování
- opakované odmítání pedagogickým pracovníkům a ostatním zaměstnancům školy
- prokázaná lež
- vnesení zbraní a předmětů nebezpečných pro zdraví a život svůj a ostatních osob žákem do objektu školy
- 5 a více poznámek v žákovské knížce za porušování školního řádu
- nevhodné chování ve školní jídelně

Udělené napomenutí třídní učitel bezodkladně zapíše do žákovské knížky, do katalogového listu a zajistí zápis do školní matriky a informaci o uděleném napomenutí sdělí řediteli školy.

IV. Důtka třídního učitele

Důtku TU může udělit třídní učitel samostatně za opakované hrubší porušování školního řádu:

- časté opakování přestupků uvedených v bodě III.
- neomluvená absence 1 –2 hodiny
- úmyslné ničení školního majetku
- opakované nevhodné chování o přestávkách
- opakované pozdní příchody do vyučování
- opakované zapomínání domácích úkolů a nenošení školních potřeb
- soustavné vyvolávání konfliktů se spolužáky
- opakovaná nekázeň ve vyučování a používání nevhodných slovních výrazů
- za krádež
- opakované nevhodné chování k slabším spolužákům
- sklon k šikaně (psychické i fyzické), včetně manipulace se slabšími spolužáky, krádež, ublížení na zdraví, vandalství, pokusy o užívání nebo nošení návykových látek do školy
- opakované vnesení zbraní a předmětů nebezpečných pro zdraví a život svůj a ostatních osob žákem do objektu školy
- opakované nevhodné chování k pedagogům či jiným zaměstnancům
- opakované lhaní
- přepsaná známka v žákovské knížce

- falšovaná omluvenka
- falšovaný podpis zákonného zástupce
- opakované nevhodné chování ve školní jídelně
- a další opakované porušování školního řádu

Třídní učitel udělenou důtku neprodleně zapíše do žákovské knížky, do katalogového listu a zajistí zápis do školní matriky a informaci o udělené důtce sdělí řediteli školy.

Důtka ředitele školy

Důtka ŘŠ může být udělena ředitelem školy za vážné porušení školního řádu:

- neomluvená absence: 3 – 9 hodin
- neomluvená absence 10 a více hodin – snížený stupeň z chování 2
- neomluvená absence 30 a více hodin – snížený stupeň z chování 3
- závažné hrubé chování a jednání ke spolužákům

